

Bruxelles, 16. srpnja 2025.
(OR. en)

11690/25

CADREFIN 90
RESPR 21
POLGEN 81
FIN 877

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	16. srpnja 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 570 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM VIJEĆU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Dinamičan proračun EU-a za prioritete budućnosti - Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 570 final.

Priloženo: COM(2025) 570 final

Bruxelles, 16.7.2025.
COM(2025) 570 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM
VIJEĆU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I
ODBORU REGIJA**

**Dinamičan proračun EU-a za prioritete budućnosti - Višegodišnji financijski okvir
za razdoblje 2028. – 2034.**

{SWD(2025) 570 final} - {SWD(2025) 571 final}

1. UVOD

Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. bit će puno više od financijskog plana. Bit će to strateška izjava o zajedničkoj političkoj ambiciji Unije da se u sljedećem desetljeću ostvare njezini prioriteti i da na svjetskoj sceni nastupa snažno i ujedinjeno. Proračun Europske unije njezina je pokretačka snaga i mnogo je puta pokazao svoj transformativni učinak kao pokretač ulaganja i rasta i snažan iskaz europske solidarnosti. Samo je u zadnjih pet godina proračun EU-a omogućio spašavanje života i sredstava za život za vrijeme pandemije, Uniji je omogućio da prevlada energetska i dobavljačku krizu i bio je temelj Unijine nepokolebljive potpore Ukrajini.

Vrijeme je za izgradnju neovisnije Europe jer se Unija u dugom roku ne može samo oslanjati na druge da bi zajamčila svoju sigurnost i prosperitet. Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine na granicama Unije, šira geopolitička nestabilnost i poremećaj globalnih trgovinskih odnosa za Europu su bili alarmantan znak upozorenja. Prisilili su nas da preispitamo svoje strateške prioritete i poduzmemo hitne mjere za smanjenje ovisnosti i ranjive izloženosti brojnim prijetnjama našoj sigurnosti i načinu života. Zato je trebalo preusmjeriti fokus na konkurentnost, sigurnost, obranu, migracije, sigurnost opskrbe hranom, stratešku autonomiju i naše pripreme za buduće proširenje Unije. Sve to je ojačalo našu predanost načelima i vrijednostima koji ujedinjuju Europu i zbog kojih je Unija simbol stabilnosti i napretka u turbulentnom svijetu.

Trebamo našu zajedničku budućnost uzeti u svoje ruke, što znači da Unija treba ambiciozan proračun, veličinom i koncepcijom. Za stvaranje prilika za sadašnje i buduće generacije Europljana i pružanje pomoći onima kojima je potrebna. Za obranu naših strateških interesa i vrijednosti. Za poticanje rasta i inovacija na temelju kapaciteta jedinstvenog tržišta i novih tehnologija. Za ostvarenje naših klimatskih ciljeva i podršku poduzećima, osobito malima, i građanima u prelasku na gospodarstvo s nultim emisijama. Za zaštitu našeg okoliša, očuvanje naših prirodnih resursa, promicanje kružnosti i jačanje konkurentnosti i otpornosti Europe, što uključuje otpornost vodoopskrbe. Za našu zajedničku sigurnost, vraćanje konkurentne prednosti Europi, jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije te ublažavanje posljedica demografskih trendova. Za jačanje vanjskih granica EU-a, upravljanje migracijama i dobro funkcioniranje schengenskog područja. Za iskorištavanje povijesne prilike za proširenje koje će Uniju dodatno ojačati. I za razvoj strateških globalnih partnerskih odnosa koji će Uniji omogućiti da bude snažan i pouzdan akter u svijetu, s čvrstim uporištem u načelima međunarodne trgovine utemeljene na pravilima.

Europa sad mora drugačije postaviti stvari i europski proračun nije iznimka. U kontekstu rastuće geopolitičke i ekonomske neizvjesnosti, očekivanja su velika i Unija treba pronaći odgovore na brojne generacijske izazove. Zahtjevi su veći no ikad i proračun EU-a mora veličinom biti razmjern rastućim odgovornostima Unije. A sredstva su ograničena. Nacionalni su proračuni pod pritiskom i ne mogu sami odgovoriti na prekogranične izazove. Zajedničko zaduživanje za potrebe instrumenta NextGenerationEU doći će na naplatu u narednim godinama. To znači da svaki euro iz proračuna EU-a moramo što bolje iskoristiti za ulaganja u područjima u kojima je dodana vrijednost EU-a najveća i za privlačenje privatnih i javnih ulaganja.

Proračun Unije treba biti ambiciozniji, jednostavniji, fleksibilniji i primjereniji strateškim ciljevima. No prije svega mora omogućiti ostvarivanje rezultata. To je snažna

poruka iz Komisijinih opsežnih javnih savjetovanja o budućem višegodišnjem financijskom okviru¹, preporuka europskog panela građana i građanki² i intenzivnih konzultacija na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Vrijeme je da se sve to pretoči u praksu i da se Unija opremi modernim proračunom za svijet koji se brzo mijenja.

Iskustvo pokazuje koliko je važna fleksibilnost. Višegodišnji financijski okvir donosi stabilnost i predvidljivost zbog kojih je proračun EU-a tako moćan pokretač dugoročnih ulaganja. No proračun EU-a u neizvjesnom i promjenjivom svijetu mora imati i mnogo snažniji strukturni kapacitet za prilagodbu neočekivanim događajima. Prečesto je proračunska reakcija na krize i promjenjive potrebe bila *ad hoc* i improvizirana. To nije dobra osnova za dugoročnu politiku. Komisija zato predlaže fleksibilniji proračun, primjereniji svemu što je poznato, ali i nepoznanicama. Sudjelovanje Europskog parlamenta i Vijeća u usmjeravanju proračuna u svakom će trenutku osigurati visoku razinu političkog nadzora, transparentnosti i demokratske odgovornosti.

Komisija poduzima dosad neviđene napore da bi Europa bila jednostavnija i to mora uključivati i proračun EU-a. U javnim je savjetovanjima potvrđeno da su financijski programi EU-a postali suviše fragmentirani, preklapaju se te ima nedostataka i proturječnih pravila. To stvara nejasnoće i smanjuje dostupnost, fleksibilnost i učinak. Komisija predlaže da se financijski programi EU-a pojednostave i usklade kako bi bilo znatno lakše utvrditi prilike za financiranje i iskoristiti sinergije da bi proračun bio učinkovit, transparentan i koherentan i na korist svim Europljanima.

Sljedeći dugoročni proračun EU-a prilika je da se ponovno potvrdi predanost Europe našim zajedničkim ciljevima i vrijednostima. Komisija svojim prijedlozima želi osigurati da ulaganja EU-a budu vođena našim političkim prioritetima i da postignuti rezultati budu bolji nego kad države članice djeluju samostalno. Ti se prijedlozi temelje na poštovanju vladavine prava i odraz su duboke odlučnosti da se novac EU-a troši razborito i u skladu s najvišim standardima dobrog financijskog upravljanja.

Komisija za razdoblje 2028. – 2034. predlaže ambiciozan proračun od 1,98 bilijuna EUR, odnosno 1,26 % BND-a EU-a. Unija svoje ambicije može ostvariti samo ako ima odgovarajući proračun. Taj će proračun Uniji omogućiti da iskoristi zamah postignut instrumentom NextGenerationEU i izvrši zadaće i odgovornosti koji su joj povjereni.

Modernizacija financiranja sredstvima iz proračuna EU-a ključan je dio tog paketa i omogućit će stabilne nacionalne doprinose unatoč povećanju proračuna. Ambiciozan proračun usmjeren na europske prioritete trebao bi se temeljiti na modernijem i europskom sustavu prihoda. Komisija zato predlaže poboljšani novi paket vlastitih sredstava, koji uključuje prilagodbe prijedloga iz 2023. o novim vlastitim sredstvima i dodatna potencijalna vlastita sredstva. Tako ostvareni prihodi omogućit će proračun EU-a primjeren ambicijama iz kojeg će Unija moći podmiriti obveze otplate duga za instrument NextGenerationEU.

Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. jedinstvena je prilika da se naš dugoročni proračun prilagodi svijetu koji se neprestano mijenja. Proračun EU-a i zajedničke politike koje se iz njega financiraju dio su tkiva naše Unije. Temeljna načela i ciljevi prema kojima je proračun EU-a oblikovan od samog početka neće se mijenjati. Ali

¹ [Sljedeći dugoročni proračun EU-a \(VFO\) – Izvršavanje financijskih sredstava EU-a s državama članicama i regijama](#)

² [Europski panel građana i građanki o novom europskom proračunu – Europska komisija](#)

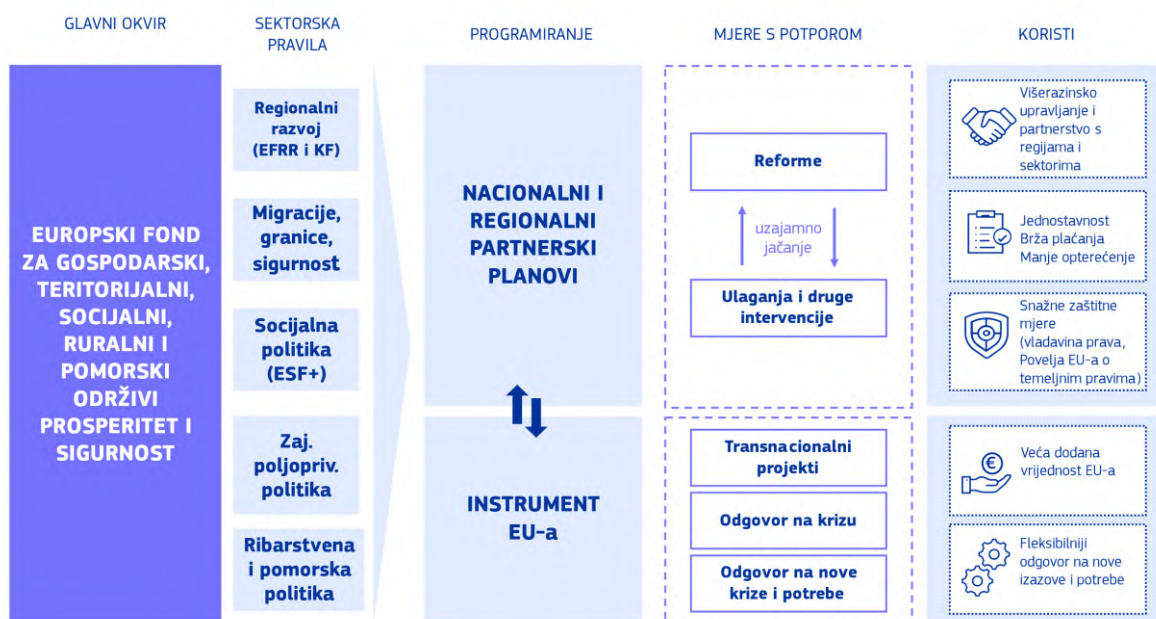
izazovi kojima je Unija izložena takve su prirode da se nešto mora poduzeti. Budu li proračun EU-a i njegovi programi jednostavniji, fleksibilniji i strateški prilagođeni prioritetima današnjice i sutrašnjice, Unija će dobiti moderan proračun koji joj je potreban za zaštitu građana Europe, rast europskih poduzeća i jačanje europskog socijalnog modela. Uz to će biti poticaj građanima, istraživačima i poduzetnicima iz EU-a i svijeta da odaberu Europu.

Ukratko, omogućit će izgradnju neovisne Europe koja je sposobna da sama odlučuje o vlastitoj sudbini.

2. PRORAČUN EU-a: PRIORITETI EU-a NA DJELU

Novi proračun EU-a **temeljit će se na politikama**. Sljedeća generacija EU-ovih financijskih programa mora biti koherentna cjelina, koja će zajedničkim zalaganjem podići europsku suradnju na sljedeću razinu u prioritetnim područjima kao što su konkurentnost, sigurnost, dekarbonizacija, održivost te ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija. Programi moderniziranog proračuna EU-a koncipirani su tako da se nadopunjuju, što će omogućiti kombiniranje sredstava za potporu europskim prioritetima u Uniji i svijetu.

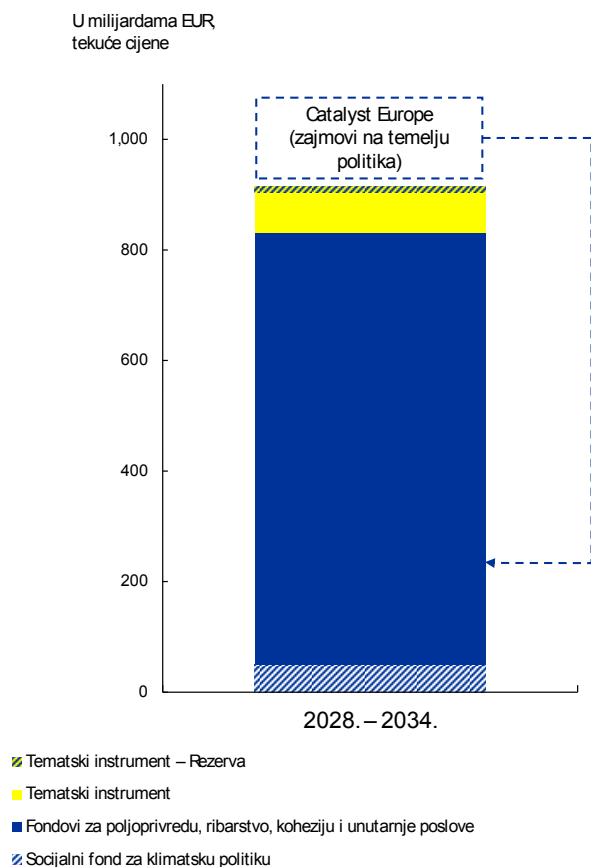
I. Pokretači prosperiteta, održivosti i sigurnosti – prilagođena ulaganja i reforme kroz nacionalne i regionalne partnerske planove

U nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima će se sredstva EU-a koja izvršavaju države članice i regije kombinirati u koherentan i prilagođen proces planiranja, potpuno usklađen sa zajedničkim prioritetima Unije. Omogućit će da učinak svakog eura bude što veći, bolju fleksibilnost radi prilagodbe regionalnim i lokalnim potrebama i jednostavnija pravila za države članice i regije.

Novi nacionalni i regionalni partnerski planovi za ulaganja i reforme temeljit će se na iznimnim rezultatima europskih zajedničkih politika i omogućit će da one budu još snažnije i djelotvornije. Partnerstva će povećati sinergije postojećih politika za podršku europskim prioritetima i tako ojačati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju. Pospješit će mjere EU-a za uklanjanje prepreka na unutarnjem tržištu. S omotnicom od 865 milijardi EUR (uključujući 50 milijardi EUR iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku), ti će planovi moderniziranim pristupom osigurati kontinuiranu potporu za zajedničke europske politike.

Omotnica za nacionalne i regionalne partnerske planove za razdoblje 2028. – 2034.

Partnerski planovi temeljit će se na europskim prioritetima, ali će biti prilagođeni specifičnim potrebama država članica i regija. Odgovorit će na glavne utvrđene prioritete i izazove, među ostalim u okviru europskog semestra. Odgovornost za planove i njihovu koncepciju partnerski će se podijeliti s nacionalnim i regionalnim tijelima. Novi će sustav biti prilagođen raznolikosti država članica, omogućit će im fleksibilnost u izradi nacionalnih, sektorskih i, ovisno o slučaju, lokalnih i teritorijalnih poglavlja, kao i prema dosadašnjim pravilima, ovisno o konstitutivnim strukturama i tradicijama svake države članice. Osigurat će ciljanu potporu za hitne potrebe u svim politikama EU-a, kao što su problemi s kojima se susreću regije na istočnoj granici koje najviše pogađa agresivni rat Rusije protiv Ukrajine. Općenito govoreći, partnerski će odnosi manje propisivati *kako* treba ostvariti zajedničke ciljeve, ali će biti zahtjevniji u smislu onoga *što* se treba postići, potpuno poštujući načelo supsidijarnosti.

Nacionalni i regionalni partnerski planovi objedinit će 14 postojećih fondova i osigurati njihovu koherentnost i zajedničko programiranje, uz poštovanje njihovih specifičnosti. Tako

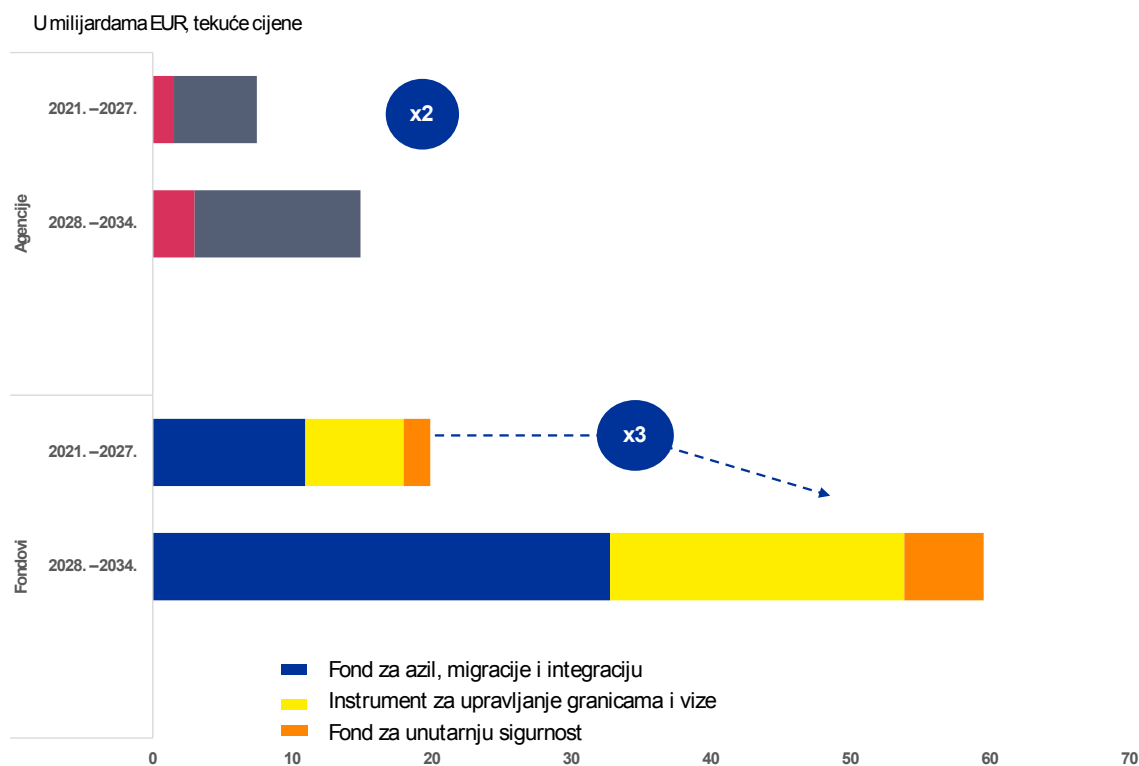
će se pojednostavniti složeni procesi programiranja, skratiti dugotrajni postupci validacije i stvoriti nove mogućnosti za sinergije.

- **Poljoprivreda i ruralna područja ostaju prioritet, čime će se ojačati strateška autonomija EU-a, sigurnost opskrbe hranom i održivost.** Partnerski su odnosi prilika da zajednička poljoprivredna politika preraste u jednostavniji i ciljaniji okvir politike s većim učinkom kako bi se pronašla odgovarajuća ravnoteža između poticaja, ulaganja i pravila. Poljoprivrednici će i dalje imati predvidljivu i stabilnu potporu dohotku iz proračuna EU-a, uz sve druge dodatne mogućnosti za ulaganja i zajedničke mjere za ruralna područja. Države članice moći će ostvariti sinergije da bi mogle bolje odgovoriti na probleme poljoprivrednika i ruralnih zajednica, stvarati prilike za mlade poljoprivrednike i promicati generacijsku obnovu i zajamčiti dugoročnu sigurnost opskrbe hranom. EU će intenzivirati promociju poljoprivrednih proizvoda iz EU-a da bi stvorio nove tržišne prilike. Zbog sve veće neizvjesnosti na poljoprivrednim tržištima EU će u slučaju poremećaja na tržištu Sigurnosnom mrežom za jedinstvo zaštititi poljoprivrednike i stabilizirati tržišta.
- **Kohezijska politika, s regijama u središtu, ojačat će se i modernizirati,** uz očuvanje temeljnih načela partnerstva, višerazinskog upravljanja i lokaliziranih mjera. Provodit će se u sinergiji s drugim politikama, ostvarivat će veći učinak zahvaljujući ciljanim ulaganjima i reformama, a istodobno promicati kohezivniju Europu i svim Europljanima, neovisno o tome gdje žive, omogućiti gospodarske prilike i bolju kvalitetu života. Slabije razvijenim regijama pomoći će da napreduju, a regijama iz planova za pravednu tranziciju da nitko ne bude zapostavljen. Pomno će se pratiti stanje u najudaljenijim regijama zbog jedinstvenih izazova kojima su izložene i njihova potencijala.
- **Europa je snažna koliko i njezini građani, pa će zato u središtu planova biti podrška građanima i europskom socijalnom modelu. Na nacionalne i regionalne partnerske planove primjenjivat će se socijalni cilj od 14 % kako bi se izdvojila znatna ulaganja za provedbu europskog stupa socijalnih prava, kojim se podupiru kvalitetno zapošljavanje, vještine, socijalna uključenost i stanovanje u svim državama članicama, regijama i sektorima.**
- **Partnerstva će omogućiti da EU-ova potpora za migracije, upravljanje granicama i sigurnosne izazove bude prilagođena potrebama svake države članice i njezinih regija.** Poveznica između reformi i ulaganja snažnije će potaknuti države članice na provedbu pakta o migracijama i azilu i EU-ove strategije unutarnje sigurnosti. Instrument EU-a osigurat će fleksibilan zajednički odgovor EU-a na hitne potrebe i nove izazove.
- **Ribarstvo će i dalje biti pokretačka snaga naših obalnih zajednica i gospodarstava.** Partnerstva će stvoriti bliže veze između EU-ove ribarstvene i pomorske politike, kohezijske i zajedničke poljoprivredne politike kako bi se osigurala snažnija potpora našim ribarima i potaknule gospodarske aktivnosti kao što su akvakultura, turizam i brodarstvo, otvarala radna mjesta i poboljšali izvori prihoda u obalnim regijama.

Nacionalni i regionalni partnerski planovi će, zajedno s drugim programima EU-a, pomoći Uniji da nastavi s radom na ispunjavanju preuzete obveze dekarbonizacije Europe do 2050. Ulaganja i reforme s potporom iz plana potaknut će inovacije, povećati otpornost na posljedice klimatskih promjena, poboljšati povezivost i pomoći Europi da stekne veću energetska neovisnost. Bit će podrška poduzećima i građanima u svim dijelovima Unije

u svladavanju izazova i iskorištavanju prilika koje donosi prelazak na čisto gospodarstvo kako nitko ne bi bio zapostavljen.

Sredstva za migracije i upravljanje granicama u proračunu za razdoblje 2028. – 2034.

Model ostvarivanja ciljeva na temelju rezultata i kombinacija ulaganja i reformi koji se međusobno nadopunjuju imat će veći učinak i donijet će više vrijednosti za novac. Plaćanja će biti uvjetovana ostvarenjem ključnih etapa i ciljnih vrijednosti za ulaganja i reforme povezanih s dogovorenim prioritetima. Očekuje da će zato isplata sredstava i ostvarenje rezultata biti brži i učinkovitiji. Zato će fokus biti gdje treba: na rezultatima potrošnje EU-a. Pouzdani mehanizmi revizije i kontrole osigurat će provedbu partnerskih planova u skladu s najvišim standardima dobrog financijskog upravljanja.

Načela vladavine prava i Povelja o temeljnim pravima ne mogu se dovesti u pitanje. Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava³ i dalje će se primjenjivati na cijeli proračun EU-a (vidjeti odjeljak 5.) Nacionalni i regionalni partnerski planovi ojačat će veze između preporuka iz izvješća o vladavini prava i financijske potpore. Ako neka država članica zbog opetovanog kršenja obveza u pogledu vladavine prava ili Povelje o temeljnim pravima izgubi sredstva, ona će biti dostupna za korištenje u programima pod izravnim ili neizravnim upravljanjem, osobito onima koji doprinose europskoj demokraciji, civilnom društvu, vrijednostima Unije ili borbi protiv korupcije.

Uvest će se Instrument EU-a koji će podupirati provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Taj će instrument olakšati mjere koje se mogu učinkovitije provesti na razini Unije i bit će dopuna projektima koje provode države članice i regije. To uključuje djelovanje Unije u

³ Uredba (EU) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.

područjima u kojima ima isključivu nadležnost, kao što su očuvanje morskih bioloških resursa u zajedničkoj ribarstvenoj politici, potporu politici oceana, promicanje socijalnih mjera i ulaganja u socijalnu infrastrukturu i socijalno gospodarstvo na razini EU-a, među ostalim primjenom instrumenata jamstva, i promicanje međuregionalne i međugradske suradnje. Taj će instrument omogućiti intervencije u slučaju prirodnih katastrofa i onih nastalih ljudskim djelovanjem, koristeći sinergije s drugim područjima politike obuhvaćenima partnerskim odnosima, kao što je poljoprivreda. Predviđet će se nedodijeljena rezerva koja će omogućiti dodatne intervencije u slučaju neočekivanih događaja i katastrofa u državama članicama ako druge fleksibilne mjere u okviru nacionalnih i regionalnih dodijeljenih sredstava ne budu dovoljne.

EU će i dalje, u okviru namjenskog instrumenta, pružati snažnu potporu **turskoj zajednici na Cipru**.

II. Poticanje europske konkurentnosti: Europski fond za konkurentnost i Obzor Europa

(*) Kolaborativna istraživanja i inovacije koji su u skladu s aktivnostima Fonda za konkurentnost.

Novi Europski fond za konkurentnost će u sinergiji s Obzorom Europa pružati kontinuiranu potporu europskim inovatorima od istraživanja do primjene, od ideja do početne provedbe i ekspanzije. Financirat će provedbu Kompasa konkurentnosti i pomoći će Uniji da stekne konkurentsku prednost u strateškim sektorima, među ostalim olakšavanjem višedržavnih i prekograničnih projekata s velikom dodanom vrijednošću EU-a. Na taj će način biti pokretač rasta i otvaranja kvalitetnih radnih mjesta.

Sljedeći dugoročni proračun EU-a mora omogućiti velik iskorak u europskoj potpori za konkurentnost. Europa je kolijevka inovacija, znanstvenog napretka i poduzetništva, s vrhunskom industrijskom bazom. Međutim, njezinu konkurentnost i gospodarsku sigurnost otežavaju prepreke jedinstvenom tržištu, fragmentirana tržišta kapitala, nedovoljna digitalizacija, nepoštena međunarodna konkurencija, visoke cijene energenata, nedostatak vještina i radne snage, nedovoljno prenošenje rezultata istraživanja u proizvode i usluge za tržište te otežano povezivanje projekata i izvora financiranja.

Europa mora mnogo vještije stvarati uvjete za uspjeh i ekspanziju svojih najboljih projekata i poduzeća, kako je istaknuto u Draghijevu⁴ i Lettinu⁵ izvješću i Kompas konkurentnosti⁶. Kako je navedeno u Planu za čistu industriju, bitno je kombinirati dekarbonizaciju i gospodarski rast, uz priuštive cijene energenata, potporu čistim proizvodima proizvedenima u EU-u (na temelju akta o ubrzavanju industrijske dekarbonizacije), visokokvalitetna radna mjesta i intenzivnije financiranje, među ostalim preko banke za dekarbonizaciju industrije. Jedan od glavnih ciljeva mora biti jačanje gospodarske sigurnosti Europe kako bi ključni sektori ostali otporni i konkurentni unatoč geopolitičkim i tehnološkim promjenama. EU-ov prioritet moraju biti i ulaganja u pionirske tehnologije koje su od presudne važnosti za budućnost, kao što su svemir, umjetna inteligencija i kvantne tehnologije. Da bi očuvala konkurentnost, autonomiju i sigurnost, Europa treba graditi vrhunsku i sigurnu digitalnu infrastrukturu, kao što su mreže velikog kapaciteta i gigatvornice umjetne inteligencije.

Europski fond za konkurentnost će s ukupnom omotnicom od 409 milijardi EUR, uključujući Obzor Europa, omogućiti dosad nezabilježenu potporu iz proračuna EU-a za istraživanja, inovacije, razvoj i primjenu⁷.

Novi Europski fond za konkurentnost objedinit će investicijske kapacitete na razini EU-a radi ubrzanja ekspanzije, proizvodnje i primjene strateških tehnologija u Europi. Postat će ključni instrument za jačanje konkurentnosti europskih poduzeća i EU-ove industrijske baze, među ostalim potporom tehnologijama, proizvodima i uslugama koji su „proizvedeni u Europi”. Zamijenit će aktualne pojedinačne programe koji se preklapaju i raditi po jedinstvenim pravilima te će uvelike pojednostavniti i ubrzati financiranje sredstvima EU-a, među ostalim za mala poduzeća. Omogućit će EU-u da učinkovito ulaže u ono što je bitno. Fond će imati procedure za jednostavniji i ubrzan odabir, evaluaciju i dodjelu sredstava, a njegovi će izvještajni zahtjevi za korisnike sredstava EU-a biti jednostavniji, što će ubrzati isplatu sredstava nositeljima projekata.

Prema preporuci iz Draghijeva izvješća, Europski fond za konkurentnost bit će usmjeren na javna dobra EU-a. Fond će pružati potporu područjima koja su ključna za konkurentnost EU-a: čista tranzicija i dekarbonizacija, vodstvo u digitalnom sektoru, otpornost i sigurnost, obrambena industrija i svemir, te zdravstvo, biotehnologija, poljoprivreda i biogospodarstvo. Nudit će i savjetodavne usluge nositeljima projekata.

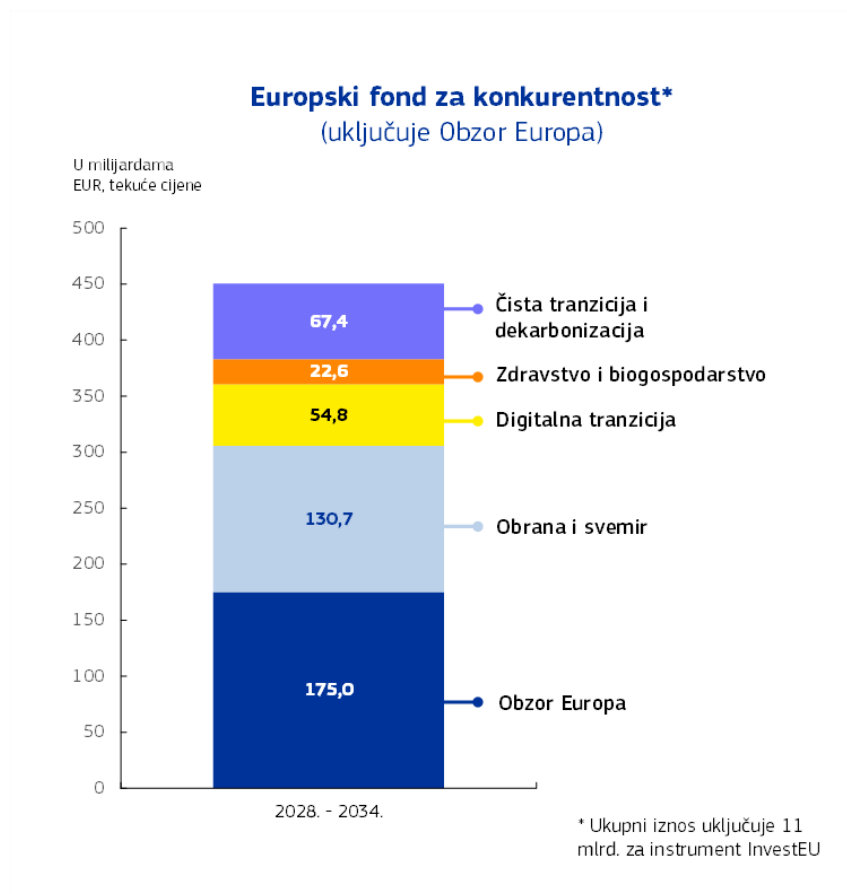
Javna ulaganja na europskoj razini ključna su za mobilizaciju privatnih ulaganja. Europski fond za konkurentnost nudit će sveobuhvatan skup alata za privlačenje privatnih ulaganja. To će svakom odabranom projektu omogućiti pristup najprimjerenijem obliku potpore, na primjer u obliku bespovratnih sredstava ili zajmova, nabave ili financijskih instrumenata, uključujući vlasnička ulaganja. Bitno je da će fond **InvestEU** dokazanim kapacitetom potaknuti javna i privatna ulaganja u prioritetne sektore EU-a, u bliskoj suradnji s provedbenim partnerima – Europskom investicijskom bankom i drugim nacionalnim razvojnim bankama. Fond će pružati potporu i javno-privatnim partnerstvima, među ostalim važnim projektima od zajedničkog europskog interesa.

⁴ Draghi, M. (2024.) „[Strategija za konkurentnost Europe](#)”.

⁵ Letta, E. (2024.) „[Više od tržišta](#)”.

⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Kompas konkurentnosti za EU”, COM(2025) 30 final.

⁷ Zajedno s dodatnom potporom iz Inovacijskog fonda, Europski fond za konkurentnost i Obzor Europa raspolagat će iznosom od 450,8 milijardi EUR.

Svjetski poznati program za istraživanja i inovacije Obzor Europa nastaviti će ulagati u najnaprednija temeljna i zajednička istraživanja te disruptivne inovacije u strateškim područjima. Bit će to samostalan program blisko povezan s Europskim fondom za konkurentnost na temelju integriranih programa rada za zajednička istraživanja i zajedničkih pravila. Novi Obzor Europa bit će pojednostavnjen i ojačan, što će omogućiti bržu i strateški usmjereniju potrošnju sredstava EU-a na temelju jasnijih pravila i transparentnijih procedura za podnositelje zahtjeva i dionike. Pružat će potporu međusektorskim temeljnim istraživanjima, oslanjajući se na dobro uhodan pristup utemeljen na izvrsnosti i pripremajući buduće pokretače rasta i tehnološkog vodstva. Obzor Europa temeljit će se na četiri stupa: izvrsna znanost, konkurentnost i društvo, inovacije i europski istraživački prostor. Prošireno Europsko istraživačko vijeće promicat će temeljne znanosti i povećat će se potpora Europskog vijeća za inovacije *start-up* poduzećima. Program Euratoma za istraživanja i osposobljavanje financirat će nuklearna istraživanja i osposobljavanje i doprinosti ITER-ovu projektu fuzije.

III. Izgradnja europske obrambene unije

Novi dugoročni proračun EU-a podići će europsku obrambenu uniju na sljedeću razinu, što je hitan prioritet u kontekstu rastućih prijetnji i neizvjesnosti. Financiranje sredstvima iz Europskog fonda za konkurentnost, nacionalnih i regionalnih partnerskih planova i Instrumenta za povezivanje Europe te vanjskim sredstvima donijet će neviđenu europsku dodanu vrijednost nacionalnoj potrošnji za obranu.

Budući proračun EU-a mora dati novi poticaj stvaranju istinske europske obrambene unije. Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine vratio je rat na europsko tlo, pa je u aktualnom dugogodišnjem proračunu EU-a ojačan kapacitet Unije za financiranje obrambene spremnosti. To uključuje Uredbu o podupiranju proizvodnje streljiva i Instrument za zajedničku nabavu u području obrane, kao i ojačan Europski instrument mirovne pomoći.

U Bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. navedeno je što Unija može poduzeti u smislu potpore i koordinacije napora država članica za jačanje obrambene industrijske baze i EU-ove ukupne obrambene spremnosti. U tom će okviru države članice dobiti širi proračunski manevarski prostor za povećanje rashoda za obranu, među ostalim u obliku dodatnih zajmova koji se financiraju zajedničkim zaduživanjem (Instrument za sigurnosne mjere za Europu⁸). No to nije dovoljno. Sljedeći proračun mora potaknuti novo doba strateških ulaganja u europske obrambene kapacitete i spremnost, uključujući zajednički razvoj europskih ključnih obrambenih kapaciteta. Poseban će prioritet biti odgovor na izazove u državama članicama koje su najviše izložene konvencionalnim vojnim prijetnjama, među ostalim zajedničkim projektima kao što je projekt „Istočni štiti”.

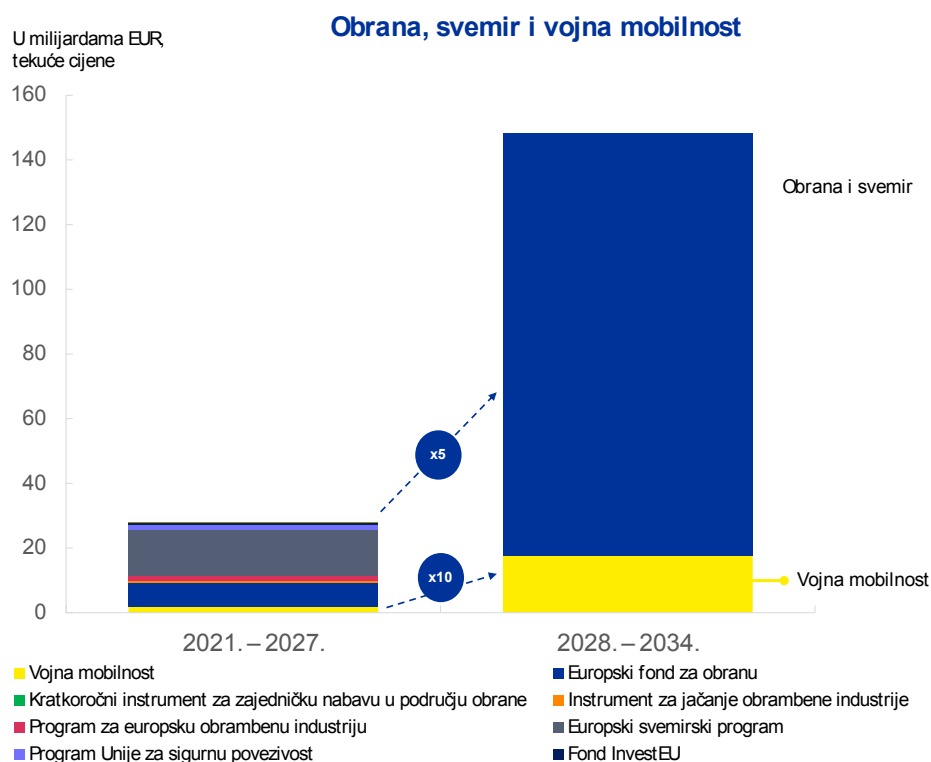
Europski fond za konkurentnost pružit će znatnu potporu za ulaganja u obranu, sigurnost i svemir. Komisija predlaže znatno povećanje financijskih sredstava u odnosu na postojeći financijski okvir. Bit će to i veliki iskorak u pristupu jer će se potpora pružati u svim fazama ulaganja od istraživanja do razvoja, proizvodnje i primjene u okviru jedinstvenog instrumenta i doprinijet će smanjenju rizika zajedničkih obrambenih projekata. To će ojačati koordinaciju podupiranjem primjena s dvojnomo namjenom i kibernetičke sigurnosti. EU će nastaviti modernizirati svoje svemirske sustave, osobito Galileo, EGNOS, Copernicus i IRIS², ali i razvijati nove kapacitete zbog izazova dvojne namjene, što uključuje uslugu promatranja

⁸ Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije.

Zemlje za državne potrebe i određivanje položaja, navigaciju i mjerenje vremena u niskim orbitama Zemlje.

Integrirano financiranje obrane i svemira sredstvima Europskog fonda za konkurentnost donosi nekoliko koristi. Prvo, osiguravaju se dosljedna pravila za korisnike i olakšava pristup financiranju. Drugo, koriste se sinergije između potpore za obrambenu i svemirsku industriju jer je to prilika za njihovo uzajamno obogaćivanje, a istodobno se osigurava kontinuirana i snažna potpora ulaganjima EU-a u svemirsku infrastrukturu i ključnu europsku svemirsku imovinu. Treće, omogućuje se pristup svim financijskim alatima koji će biti dostupni u okviru Europskog fonda za konkurentnost kako bi se osigurao prilagođeniji pristup.

Države članice i regije također će moći podupirati ulaganja i reforme u području Unijinih kapaciteta za obranu i projekata sigurnosti financijskim sredstvima iz nacionalnih i regionalnih partnerskih planova, u skladu s prioritetima EU-a i u sinergiji s financiranjem na razini EU-a. Takve će mjere doprinijeti konkurentnosti europske obrane, sigurnosti i tehnološkoj industrijskoj bazi i pružiti potporu pripravnosti Unije, otkrivanju prijetnji i odgovoru na krize, među ostalim jačanjem kibernetičke sigurnosti i osiguravanjem otpornosti kritične infrastrukture. Države članice će u okviru nacionalnih i regionalnih partnerskih planova moći financirati i nacionalne dijelove transeuropske prometne mreže, nacionalne mreže za prijenos i distribuciju energije i važne projekte od zajedničkog europskog interesa (među ostalim u području obrane).

Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine istaknuo je važnost ulaganja u vojnu mobilnost kako bi se osiguralo da snage država članica mogu brzo i u dovoljnom opsegu odgovoriti na krize koje izbijaju na vanjskim granicama EU-a i šire. Stoga će se ojačani Instrument za povezivanje Europe više fokusirati na koridore za vojnu mobilnost i što više povećati sinergije s drugim ulaganjima u prometnu mrežu. Ulaganja će pružati potporu prijevozu postrojbi i

opreme željeznicom, prometnicama, u zračnim i pomorskim lukama, unutarnjim plovnim putovima i multimodalnim terminalima.

Europski instrument mirovne pomoći i dalje će se koristiti kao izvanproračunski instrument koji doprinosi Unijinim naporima za očuvanje mira, sprečavanje sukoba i jačanje međunarodne sigurnosti. Iz tog će se instrumenta financirati mjere o kojima Vijeće donese odluku na temelju dva stupa: zajednički troškovi vojnih operacija i misija te mjere pomoći⁹. S obzirom na brze promjene u geopolitičkom okruženju, taj bi instrument trebao moći nastaviti pružati potporu partnerima u svijetu, uključujući Ukrajinu, za cijelog trajanja sljedećeg financijskog okvira s povećanjem iznosa na 30,5 milijardi EUR.

IV. Jačanje europskog jedinstvenog tržišta

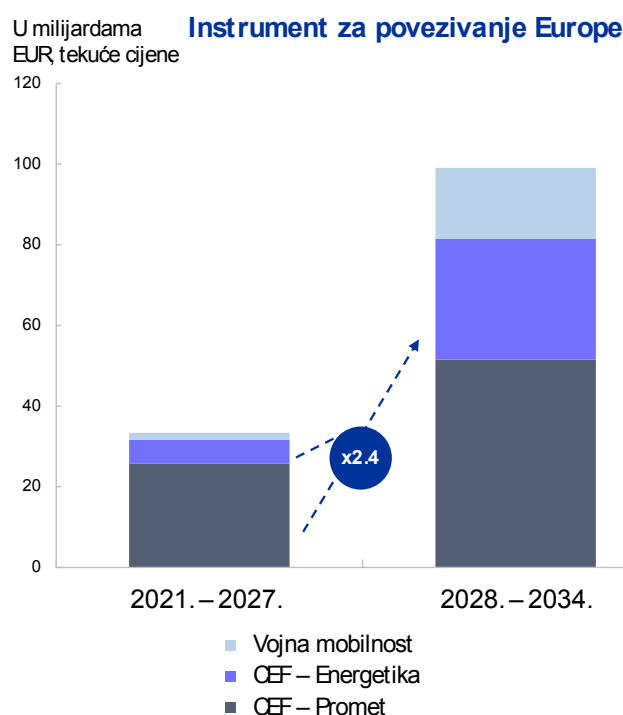
Jedinstveno tržište jedno je od glavnih Unijinih postignuća. No nedavna je Strategija jedinstvenog tržišta¹⁰ ponovno pokazala da jedinstveno tržište nije ni približno dovršeno. Dodana vrijednost ulaganja iz proračuna EU-a najveća je kad pomogne da se uklone prepreke i stvore veze. Novi je proračun EU-a koncipiran prema tom načelu.

Proračun EU-a uvijek je bio temelj za proširenje i produbljenje europskog jedinstvenog tržišta. To se postiže zajedničkim politikama, kao što su kohezijska i zajednička poljoprivredna politika, ali i ulaganjima u fizičku infrastrukturu koja omogućuje da transeuropske mreže postanu stvarnost i ulaganjima u administrativnu infrastrukturu koja stvara uvjete za uspješnost jedinstvenog tržišta.

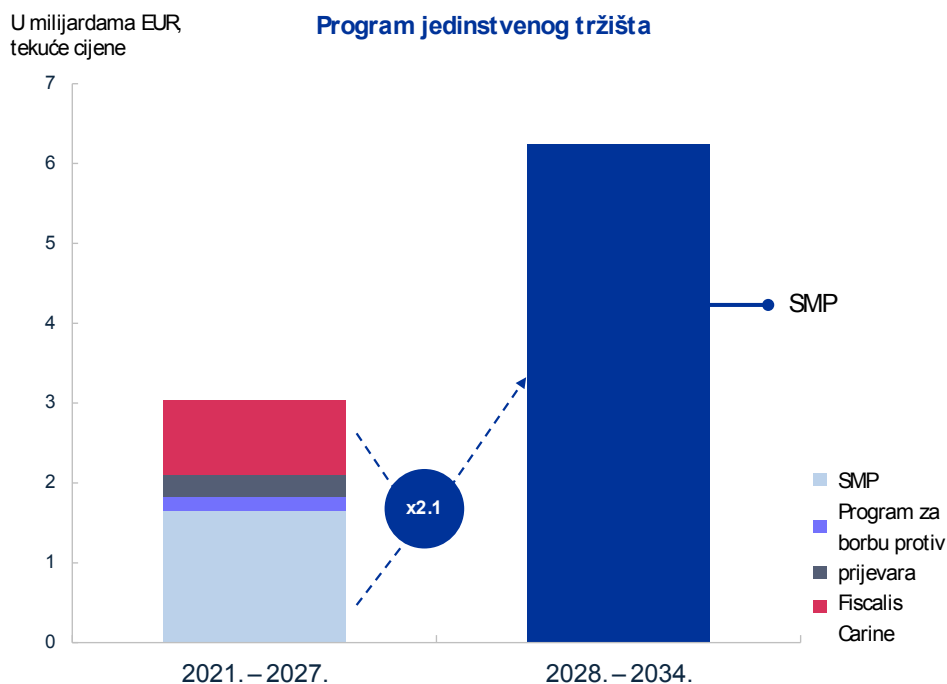
⁹ U skladu s Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509.

¹⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Jedinstveno tržište: naše europsko domaće tržište u uvjetima globalne neizvjesnosti”, COM(2025) 500.

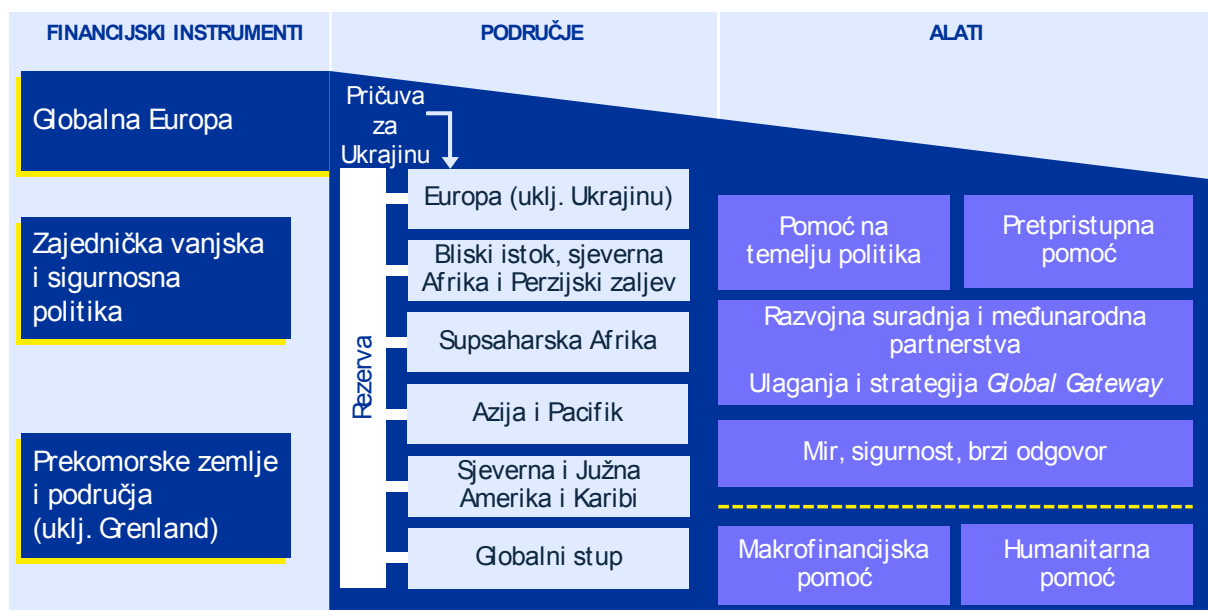
Iz novog Instrumenta za povezivanje Europe financirat će se dovršenje transeuropskih mreža i ubrzati čista tranzicija EU-a u energetici i prometu. Zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i potrebe za napuštanjem ruskih fosilnih goriva naglašena je izuzetna važnost istinske energetske unije i dobre integracije EU-ovih infrastrukturnih mreža. Međutim razvoj ključne infrastrukture, kao što su prekogranične željezničke veze i interkonekcijski vodovi, nije dovoljno brz. Instrument će donijeti novi poticaj za ta bitna ulaganja u europsku otpornost i sigurnost, među ostalim potporom projektima u najslabije povezanim dijelovima Unije, kao što su otoci i najudaljenije regije. Ulagat će u prekogranične interkonekcijske vodove, mreže i prometne veze, odobalne mreže, obnovljive izvore energije, skladištenje i infrastrukturu za alternativna goriva, i tako doprinijeti klimatskim ambicijama Unije. **Instrument će financirati prometne projekte s dvojom civilno-vojnog namjenom kako bi se omogućila kontinuirana vojna mobilnost u cijelom EU-u, što je preduvjet za jaču i pripravniju europsku obrambenu uniju.**

Novi Program jedinstvenog tržišta objedinit će mjere koje dobivaju potporu iz proračuna EU-a kako bi se uklonile prekogranične i višedržavne prepreke te poboljšala suradnja nacionalnih uprava. Doprinijet će izvršenju EU-ovih propisa o jedinstvenom tržištu i provedbi politike tržišnog natjecanja, mjera standardizacije, zaštite potrošača i suradnje statističkih tijela o visokokvalitetnoj statistici, što će biti osnova za izradu, praćenje i evaluaciju svih Unijinih politika. Osim toga, uklonit će preostalu fragmentaciju EU-ova financiranja u tom području radi podrške suradnji nacionalnih uprava i smanjenja administrativnog opterećenja u području carina, oporezivanja i borbe protiv prijevara, što je sve iznimno važno za djelotvorno funkcioniranje jedinstvenog tržišta. Doprinijet će i provedbi EU-ove carinske reforme, kad bude donesena, i unije štednje i ulaganja.

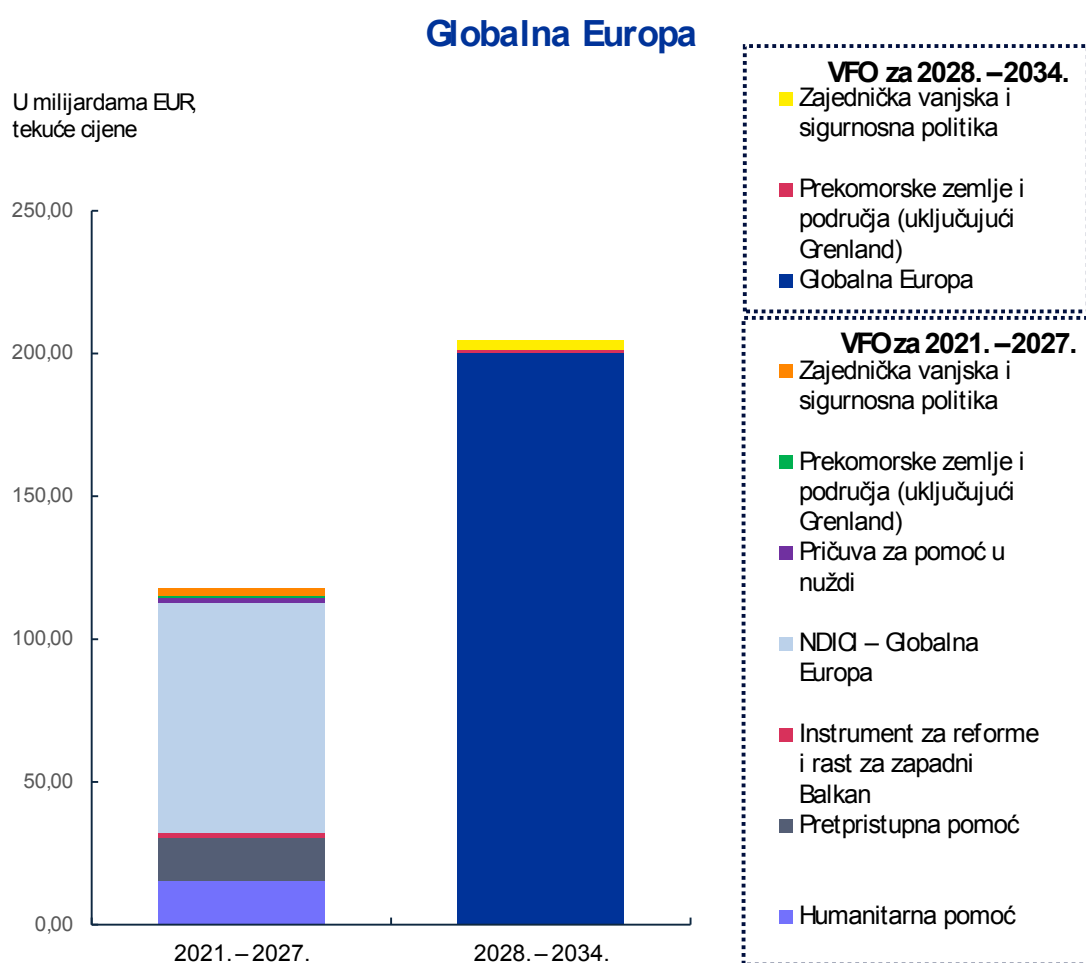
V. Snažna Europa u uvjetima globalne neizvjesnosti: instrument Globalna Europa

Globalna Europa strateški će usmjeravati financijska sredstva EU-a na ključne prioritete, usklađivati potporu s potrebama europskih partnera i Unijinim interesima i fleksibilno se prilagođavati promjenama lokalnih, regionalnih i globalnih uvjeta. Pružat će snažnu potporu zemljama kandidatkinjama na njihovu europskom putu i promicati stabilnost u Unijinu najbližem susjedstvu. Globalna Europa nastaviti će pružati Unijinu nepokolebljivu potporu Ukrajini i bit će osnova Unijinih odgovora na izazove kao što su sukobi na Bliskom istoku i njihove posljedice.

Globalno političko i gospodarsko okruženje sve je nestabilnije i nepredvidljivije. Neki su sukobi u tijeku, a neki u nastajanju, ima slučajeva nepoštenog tržišnog natjecanja, a ekonomski i geopolitički stav međunarodnih aktera sve je odlučniji. Drugi čimbenici, kao što su klimatske promjene, pritisak migracija i sigurnosne prijetnje, i dalje su bitni izazovi za EU i njegove partnere u svijetu.

U tom kontekstu, EU u sljedećem financijskom okviru mora promijeniti koncepciju i pojačati financiranje svojeg vanjskog djelovanja. Vanjsko djelovanje EU-a mora se bolje usmjeriti na naše partnere i odgovoriti na hitne potrebe na terenu. Trebalo bi pružati podršku Unijinim strateškim interesima na globalnoj sceni usmjeravanjem sredstava na ključne političke prioritete i fleksibilnim prilagođavanjem promjenjivim okolnostima. Instrument Globalna Europa će s povećanom omotnicom od 200 milijardi EUR biti osnova za to djelovanje. Od tog bi iznosa okvirno 25 milijardi EUR trebalo namijeniti za humanitarnu pomoć.

Nova Globalna Europa u sljedećem će dugoročnom proračunu optimizirati, konsolidirati i pojednostavniti financiranje vanjskog djelovanja EU-a. Svaka će makroregija dobiti okvirni iznos financijskih sredstava kako bi se Unijinim partnerima zajamčila predvidljivost, zajedno s mogućnošću fleksibilne preraspodjele sredstava među omotnicama i mobilizacije ukupnih neraspodijeljenih sredstava za novonastale potrebe i nove prioritete. Globalna Europa sadržavat će i globalni stup za mjere globalnih razmjera, na primjer financiranje inicijativa putem međunarodnih organizacija kao što su Ujedinjeni narodi

i pitanja kao što su borba protiv terorizma, globalno zdravlje, kibernetička sigurnost, inozemno manipuliranje informacijama i upletanje, međunarodno upravljanje klimatskim promjenama i oceanima.

Svi alati politike vanjskog djelovanja bit će na raspolaganju za ciljanu potporu EU-a svakoj makroregiji. Globalna Europa obuhvaćat će višegodišnje programe suradnje s partnerima, kao i mjere koje se zbog svoje naravi ne mogu programirati, kao što su humanitarna pomoć¹¹, pomoć u kriznim situacijama, mirovna pomoć i pomoć za potrebe vanjske politike. Uz to će pružati pomoć na temelju uvjeta politike, uključujući reforme i ulaganja. Globalna Europa će EU-u omogućiti da primijeni pravu kombinaciju alata politike koncipiranu za najučinkovitiji odgovor na promjenjive ciljeve vanjske politike i specifične potrebe EU-ovih partnera.

EU će ponuditi sveobuhvatne pakete za uzajamno korisna partnerstva kako bi se postiglo djelotvornije i ciljanije financiranje vanjskog djelovanja. Partnerski paketi bit će prilagođeni partnerima ili regijama i mobilizirat će odgovarajući skup instrumenata politike kako bi se na terenu postigao što veći učinak EU-a, zaštitili njegovi strateški interesi te poboljšala vidljivost i razumijevanje vanjskog djelovanja EU-a. Promicat će **novu europsku gospodarsku vanjsku politiku** i tako poboljšati usklađenost s unutarnjim prioritetima EU-a, kao što su gospodarska sigurnost, trgovina i konkurentnost, energetska sigurnost i dekarbonizacija, sigurnost opskrbe hranom, upravljanje migracijama, prometne veze, zaštita klime i okoliša, proizvodnja energije iz obnovljivih izvora, povezivost koju nude pouzdani dobavljači te pristup kritičnim sirovinama.

Proširenje je politički i geostrateški imperativ. Dvadeset godina nakon najvećeg proširenja u povijesti EU-a to je i dalje ključno ulaganje u dugotrajnu sigurnost, mir, stabilnost i održivi prosperitet Europe. Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine istaknuo je važnost europske integracije i potrebe za širom i snažnijom Unijom koja može odgovoriti na globalne izazove. Unija je duboko predana suradnji sa zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatima kako bi im pomogla da se pripreme za pristupanje, potpuno poštujući proces koji se temelji na zaslugama i čvrsto uvjerena da je njihova budućnost u Europskoj uniji. Globalna Europa osigurat će bitnu financijsku potporu i potporu koja se temelji na politikama kako bi zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatima pomogla u napretku na tom putu.

EU će pomagati Ukrajini dok god to bude potrebno. Od potpore u procesu pristupanja do dugoročne obnove, EU će biti uz Ukrajinu. Ta će potpora uključivati zajmove financirane zajedničkim zaduživanjem EU-a koje će se pokriti prostorom u proračunu EU-a. Potpora Ukrajini izvršavat će se u okviru geografskog stupa Globalne Europe, a sredstva će se osigurati iznad gornjih granica proračuna iz posebne namjenske pričuve zbog opsega i neizvjesnosti potreba.

Globalna Europa dopunjavat će se drugim vrstama vanjskog djelovanja EU-a, koje se iz pravnih razloga moraju financirati iz zasebnih programa. Sljedeći dugoročni proračun EU-a pojačat će potporu prekomorskim zemljama i područjima¹² i nastaviti će financirati djelovanja u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike.

¹¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996. o humanitarnoj pomoći.

¹² Odluka Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s

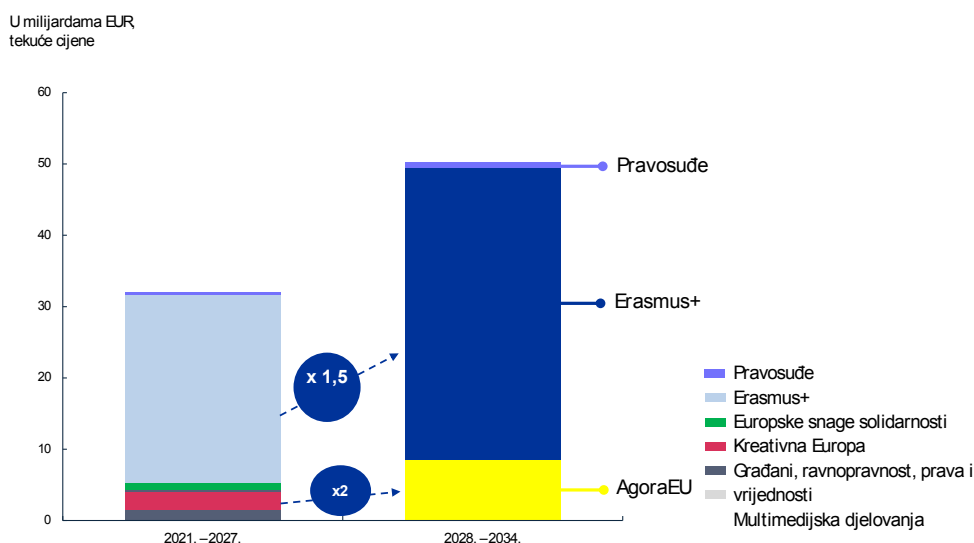
VI. Ulaganja u obrazovanje, demokraciju i europske vrijednosti

Novi dugoročni proračun bit će proračun za sve Europljane. Intenzivirat će ulaganja u obrazovanje i vještine kako bi se studentima i radnicima u EU-o pomoglo da iskoriste prilike koje im se nude u cijelom EU-u. Nastavit će promicati bogatu europsku kulturnu raznolikost, demokratske vrijednosti i slobode. Temeljit će se na poštovanju prava i vrijednosti koji definiraju našu Uniju.

Potpora za obrazovanje, kulturu, medije i demokratske vrijednosti ulaganje je u našu zajedničku budućnost. Proračun EU-a je sa svojim programima uvijek bio vodeći u pružanju te potpore. On doprinosi transnacionalnoj suradnji za razvoj vještina, promicanju građanstva Unije i uzajamnog razumijevanja zalaganjem za vrijednosti EU-a, potporom za otpornost demokracije i društva, kulturnu razmjenu, financijsku pismenost i pouzdan informacijski prostor.

Obrazovanje, vještine, kultura, mediji i vrijednosti

druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland) (SL L 355, 7.10.2021., str. 6., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>). 2021/1764

Program Erasmus+ će, u kombinaciji aktualnog programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti, biti ojačan jer je jedan od najprepoznatljivijih programa EU-a. Erasmus+ će nastaviti pružati potporu visokokvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju, poticati mobilnosti mladih u svrhu učenja radi stjecanja vještina i zajedničkih iskustava. Ulaganjima u **mlade, volonterstvo i sport** Erasmus+ će doprinijeti izgradnji jačih, povezanih društava, poticati će na građanski i demokratski angažman i doprinijeti socijalnoj koheziji na svim razinama. Nacionalni i regionalni partnerski planovi također će pružati snažnu potporu za reforme i ulaganja s ciljem razvoja vještina i s time povezane socijalne infrastrukture, potpuno u skladu s preporukama za pojedinu zemlju.

Novi program AgoraEU pružat će potporu za stupove snažne demokracije, uključujući kulturu, medije i civilno društvo. EU-ov kulturni, kreativni, audiovizualni i medijski sektor važan je stup EU-ova gospodarstva i društva. Audiovizualni sektor izložen je snažnoj konkurenciji iz inozemstva i izazovima koje donosi sve veća uloga platformi. U području informativnih medija, smanjenje medijskog pluralizma i dezinformacije postaju prijetnja europskom projektu i demokraciji. Europa je izložena i izazovima koji se odnose na demokratsko sudjelovanje, jednakost, kulturnu raznolikost i prijetnje umjetničkoj slobodi. Intenzivnija i dobro osmišljena financijska potpora na razini EU-a bitna je za zaustavljanje tih trendova. Kulturna i jezična raznolikost, naše kulturno naslijeđe i zajedničke vrijednosti jednakosti i demokracije definiraju europski identitet i nastaviti će dobivati potporu iz sljedećeg dugoročnog proračuna. Potpora za kulturu, medije i civilno društvo bit će objedinjena u programu AgoraEU i to će korisnicima omogućiti jednostavniji pristup na temelju zajedničkih pravila i uvjeta financiranja.

Program Pravosuđe doprinijet će razvoju učinkovitog, uključivog i otpornog europskog područja pravde. Pružat će i potporu za digitalizaciju pravosuđa na razini EU-a.

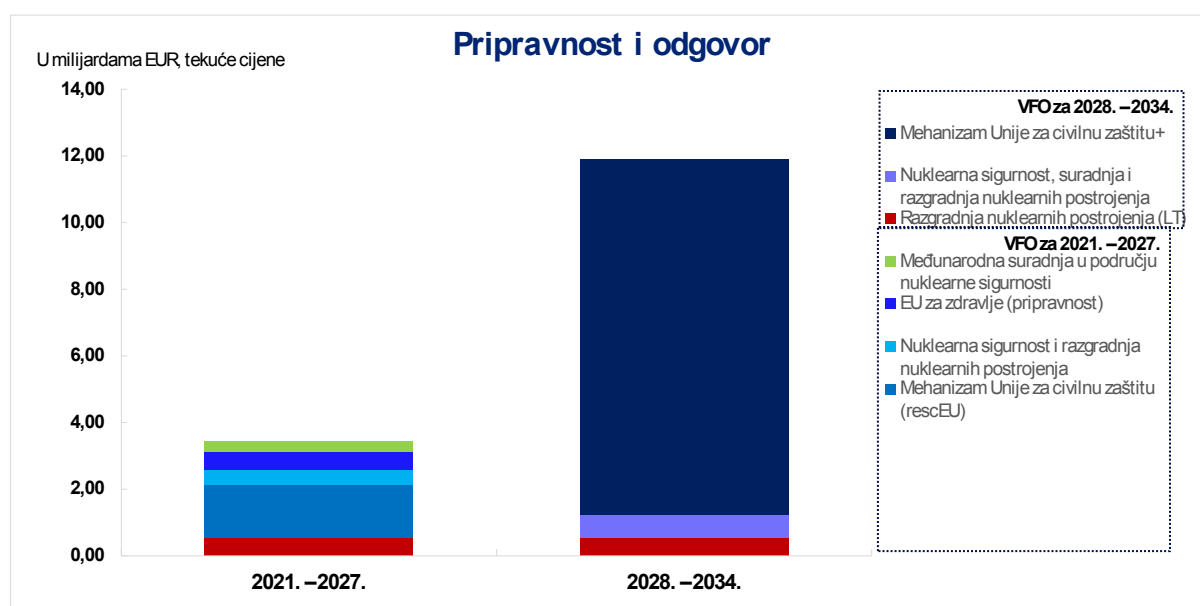
VII. Zaštita građana i povećanje pripravnosti i otpornosti

Novi dugoročni proračun EU-a omogućit će alate za provedbu Europske strategije za Uniju pripravnosti i strategije ProtectEU^{13, 14}. Nedavne katastrofe i krize, uključujući pandemiju, rat u Ukrajini i energetske krize te brojne sigurnosne prijetnje, dokazale su dodanu vrijednost koordiniranog rada EU-a i država članica s ciljem povećanja pripravnosti i zaštite naše unutarnje sigurnosti. Sljedeći dugoročni proračun EU-a povećat će kapacitete za sprečavanje, pripravnost i odgovor i ulagati u sigurnu Europu.

U Niinistövu izvješću¹⁵ navedene su brojne prijetnje kojima je Unija izložena i konkretne preporuke o sprečavanju velikih kriza i odgovoru u takvim situacijama koje utječu na EU ili neke njezine države članice. U budućem dugoročnom proračunu uzet će se u obzir svi aspekti upravljanja krizama: sprečavanje, pripravnost, odgovor te oporavak i jačanje instrumenata pripravnosti EU-a, uz znatnu financijsku potporu iz proračuna EU-a.

Novi Mehanizam Unije za civilnu zaštitu i potpora Unije za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize iskoristit će sinergije između EU-ovih mjera civilne zaštite i pripravnosti i odgovora na zdravstvene krize. Da bi se višegodišnji financijski okvir temeljio na „načelu integrirane pripravnosti”, Komisija predlaže da se financiranje u tom području peterostruko poveća, na 10,7 milijardi EUR. Mehanizam Unije za civilnu zaštitu osigurat će da se kapaciteti za odgovor, uključujući zalihe, razvijaju i održavaju na razini EU-a u svim relevantnim sektorima i regijama i da dopunjuju nacionalne kapacitete. Bitno ojačan Mehanizam Unije za civilnu zaštitu omogućit će, uz pripravnost i odgovor na zdravstvene krize, bolju međusektorsku koordinaciju i uklanjanje nedostataka kapaciteta za izvanredne situacije koje nastaju, na primjer, zbog klimatskih promjena, promjena sigurnosne situacije, uključujući kritičnu infrastrukturu, i promjenjivog globalnog zdravstvenog okruženja.

¹³ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Europskoj strategiji za Uniju pripravnosti, JOIN(2025) 130 final.

¹⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti”, COM(2025) 148 final.

¹⁵ Niinistö, S. (2024.) [Safer together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness](#) (Sigurniji zajedno – Jačanje civilne i vojne pripravnosti i spremnosti Europe).

Cilj „integrirane pripravnosti” bit će ugrađen u strukturu sljedećeg financijskog okvira. Uz središnji kapacitet EU-a koji omogućuje Mehanizam Unije za civilnu zaštitu, nacionalni i regionalni partnerski planovi pružat će potporu za ulaganja i reforme radi uspješnijeg sprečavanja kriza, poboljšanja otpornosti na klimatske promjene i pripravnosti na razini države članice i regije. Instrument EU-a financirat će odgovor na katastrofe i neočekivane događaje, kao dopuna nacionalnih financijskih sredstava ili za financiranje djelovanja izravno na razini EU-a. Europski fond za konkurentnost unaprijedit će pripravnost i stratešku autonomiju EU-a u ključnim sektorima, tehnologijama i infrastrukturi. Doprinijet će izgradnji industrijskih kapaciteta i najsuvremenijih tehnologija (npr. krizni alati sustava Copernicus, Galileo i IRIS², zdravstvene inovacije i proizvodnja) te povećanju otpornosti EU-a, među ostalim ulaganjima u zaštitu kritične infrastrukture. Globalna Europa nudit će paket instrumenata za djelovanje u trećim zemljama.

Sve naše slobode temelje se na našoj sigurnosti. Sposobnost država članica EU-a da zajamče sigurnost svojih građana ovisi o ujedinjenom europskom pristupu zaštiti naše unutarnje sigurnosti. Novi dugoročni proračun EU-a omogućit će Europi da i dalje ispunjava svoje trajno obećanje mira i stabilnosti. U strategiji ProtectEU iskazana je predanost EU-a sigurnijoj i zaštićenijoj Europi za sve njezine građane.

Budući dugoročni proračun bit će temelj predanosti sigurnijoj i zaštićenijoj Europi. To će se ostvariti potporom za otpornost kritične infrastrukture, što će omogućiti suradnju hitnih službi država članica u odgovoru na prijetnje unutarnjoj sigurnosti EU-a, modernizaciju sustava za razmjenu informacija i suradnju te poticanjem zajedničkog odgovora na teška kaznena djela, uključujući terorizam i organizirani kriminal. Novi dugoročni proračun EU-a omogućit će i bližu suradnju s trećim zemljama radi potpore unutarnjoj sigurnosti Unije putem Globalne Europe.

Unija će nastaviti pružati potporu za nuklearnu sigurnost. To će uključivati međunarodnu suradnju o nuklearnoj sigurnosti, kao i aktivnosti razgradnje nuklearnih postrojenja u Litvi i EU-ovih vlastitih nuklearnih postrojenja. Završetak doprinosa EU-a razgradnji nuklearnih postrojenja u Bugarskoj i Slovačkoj očekuje se do 2027. Financiranje iz proračuna EU-a doprinijet će potpori za zdravlje radnika i građana, nuklearnoj sigurnosti i sprečavanju uništavanja okoliša.

VIII. Moderna i učinkovita javna uprava za Europu

Smanjenje osoblja za 5 % od 2013. do 2017., a zatim i dulje razdoblje stabilnog broja osoblja, omogućilo je znatne uštede na administrativnim rashodima, ali je dovelo i do znatnog smanjenja kapaciteta Komisije koja je izložena rizicima kontinuiteta poslovanja. Gospodarsko i globalno okruženje brzo se mijenja i stvara potrebu za novim politikama, a Komisiji su dodijeljene nove inicijative i zadaće za koje su potrebna dodatna sredstva. Komisiji je za izvršenje tih novih zadaća potrebno osoblje odgovarajuće razine i profila. To podrazumijeva i da Komisija treba moći privući najbolje talente i poboljšati geografsku ravnotežu osoblja.

Komisija je u vrijeme revizije u sredini razdoblja za financijski okvir 2021. – 2027.¹⁶ procijenila potrebe za sve institucije EU-a koje proizlaze iz novih zadaća, kao i potrebu za stručnim znanjem o kibernetičkoj sigurnosti. Nakon što je predstavljen prijedlog

¹⁶ SWD(2023) 336 final.

revizije u sredini razdoblja, donesene su nove zakonodavne inicijative, bez odgovarajućeg povećanja sredstava. I ostale institucije EU-a izložene su novim izazovima, posebno onima koji se odnose na sigurnost, umjetnu inteligenciju i nove regulatorne obveze, koji iscrpljuju njihove kapacitete do krajnjih granica. Znatno je nedostatak i u području kibernetičke sigurnosti, imajući u vidu rastući broj i ozbiljnost napada.

Stoga je predloženo da se razmotri povećanje broja osoblja za 2500 radnih mjesta pod naslovom „administracija” u prve tri godine novog razdoblja, što bi pokrilo utvrđene potrebe i potencijalni razvoj događaja do 2027., u skladu sa zakonodavnim prijedlozima. Postupnim povećanjem u prvim godinama sljedećeg razdoblja Komisija bi dobila potrebna sredstva da bi mogla osigurati pravilnu provedbu i završetak tekućih programa, ubrzati uvođenje nove generacije programa i pripremiti Uniju za buduća proširenja. Očekuje se da će predloženo pojednostavnjenje i smanjenje broja programa u budućnosti omogućiti povećanje učinkovitosti, što će pomoći u izvršenju novih zadaća koje se mogu pojaviti u razdoblju novog dugoročnog proračuna. To bi, zajedno s opsežnom revizijom Komisijina ustroja i operacija, trebalo dovesti do situacije u kojoj institucija može odgovoriti na buduće izazove, s najboljom kadrovskom strukturom i fleksibilnošću za djelovanje.

Kad je riječ o rashodima koji se ne odnose na plaće, godišnje povećanje od 2 % tijekom sljedećeg financijskog okvira i dalje je izvedivo, pod uvjetom da se na početku uzmu u obzir stvarne potrebe. Nekoliko institucija planira velike građevinske radove sljedećih godina. Nužna su odgovarajuća ulaganja u IT, uključujući kibernetičku sigurnost, što će u konačnici doprinijeti racionalizaciji budućih troškova. Konačno, Europska služba za vanjsko djelovanje mora moći osigurati sigurnost delegacija. Sljedeći dugoročni proračun mora odgovoriti na neizvjesnost kretanja cijena koje osobito utječe na fiksne troškove i druge pravne obveze (vidjeti odjeljak 3.).

3. FLEKSIBILNIJI PRORAČUN EU-a

Sljedeći dugoročni proračun EU-a bit će fleksibilniji proračun, u kojem se stabilnost i predvidljivost kombiniraju s većim strukturnim kapacitetom za prilagodbu promjenjivim potrebama i prioritetima. Sljedeći dugoročni proračun EU-a mora biti odgovarajući ne samo 1. siječnja 2028. nego i tijekom njegova izvršenja do 2034. i nakon toga: mora biti prilagođen budućim potrebama.

Fleksibilnost će biti glavna značajka sljedećeg dugoročnog proračuna. Fleksibilnost je ključna da bi proračun EU-a bio otporan na buduće izazove, interventan i relevantan za cijelog trajanja. U sljedećem dugoročnom proračunu treba se postići bolja ravnoteža između predvidljivosti ulaganja i fleksibilnosti kako bi se prilagodio fokus potrošnje i odgovorilo na neočekivane potrebe i krize. Predvidljivost će uvijek biti zajamčena za ulaganja kao što su velika ulaganja u energetiku i promet, istraživanja i inovacije, koja je potrebno dugoročno planirati za naše korisnike, nositelje projekata i upravljačka tijela. Istodobno će smanjenje broja naslova i programa olakšati preraspodjelu sredstava koja u programima nisu unaprijed predviđena. Bit će više mogućnosti za prijenos sredstava između sastavnica ili dijelova proračunskih programa EU-a. Osim toga, bit će ojačani namjenski fleksibilni alati i instrumenti.

Sljedeći financijski okvir imat će jednostavniju strukturu s manje programa, veći udio neprogramiranih iznosa, kao i mehanizme i ugrađene pričuve, koji će omogućiti bolji, brži i manje disruptivan odgovor na promjenjive potrebe. Preraspodjela unutar i između programa bit će olakšana smanjenjem nefleksibilnosti ugrađene u proračun, uz kontinuirano stvaranje stabilnih uvjeta za dugoročna ulaganja. Odgovor na katastrofe bit će jednostavniji jer će se integrirati postojeći alati unutar gornjih granica financijskog okvira i unutar programa, u obliku pričuva i rezervi, dok će procedure za preusmjerenje sredstva biti jednostavnije. Posebni instrumenti iznad gornjih granica bit će racionalizirani, dok će Instrument fleksibilnosti pružati potporu za nove ili neočekivane potrebe kad druge fleksibilnosti ne budu dostupne. Instrument fleksibilnosti će, osim fiksnog godišnjeg iznosa, uključivati iznose jednake opozvanim odobrenim sredstvima u prethodnoj godini, kao i neto novčane kazne unesene u proračun u prethodnoj godini¹⁷.

Proteklih se godina pokazalo da su učestalost, ozbiljnost i dubina ozbiljnih kriza, poteškoća i prijetnji u porastu. Nefleksibilnost postojeće proračunske strukture ograničila je odgovor Unije na takve krize. Zato je još važnije osigurati da Unija bude strukturno opremljena fleksibilnim i odgovarajućim alatima da bi mogla na njih odgovoriti.

Bit će uspostavljen novi izvanredni i privremeni mehanizam ublažavanja posljedica ozbiljnih kriza, ozbiljnih poteškoća ili ozbiljnih prijetnji koje pogađaju Uniju ili njezine države članice. Taj izvanredni krizni alat omogućit će zajmove državama članicama osigurane zaduživanjem EU-a samo u razdoblju sljedećeg dugoročnog proračuna u slučaju ozbiljne krize. O aktivaciji tog izvanrednog i ciljanog alata za odgovor u slučaju krize odlučivat će Vijeće, uz suglasnost Europskog parlamenta i ovisno o potrebama i specifičnostima krize. Vijeće će odobriti Komisijino zaduživanje na tržištima kapitala u iznosu zajmova državama članicama, kako je predviđeno i ovisno o okolnostima. Sljedeći dugoročni proračun mora biti spreman brzo i učinkovito odgovoriti u slučaju velike krize. Provedba tog alata za odgovor na krizu osigurat će institucijsku ravnotežu, među ostalim uz odgovarajuće i primjereno sudjelovanje Europskog parlamenta.

Novi politički upravljački mehanizam omogućit će međuinstitucijsko upravljanje za dodjelu fleksibilnih sredstava. Fleksibilnost će se temeljiti na pouzdanom upravljanju i transparentnom procesu, a Europski parlament i Vijeće usmjeravat će investicijske prioritete za programe EU-a. Zbog veće fleksibilnosti proračuna institucije EU-a trebaju utvrditi ključne

¹⁷ Komisija će pravodobno predložiti izmjenu Financijske uredbe kojom se produljuje primjena tretmana negativnih prihoda iz članka 48. stavka 2. nakon 2027.

prioritete za financiranje, koji će zatim biti razmatrani u godišnjem proračunskom postupku. Upravljački mehanizam će omogućiti bolju usklađenost proračuna s Unijinim prioritetima i fleksibilniji odgovor na stvarnost koja se brzo mijenja. Bit će popraćen integriranim strateškim izvješćem, koje će se temeljiti na postojećim sektorskim procesima i izvješćima, kao što su europski semestar, novi alat za koordinaciju konkurentnosti, izvješće o stanju energetske unije, nacionalni energetski i klimatski planovi, pregled aktivnosti u području okoliša i izvješće o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti. Izvješće će biti strukturirano po glavnim područjima politika i u njemu će se utvrditi prioriteti na razini EU-a o kojima se trebaju dogovoriti i usuglasiti Europski parlament, Vijeće i Komisija.

Kapacitet proračuna ne bi trebao ovisiti o neočekivanim inflatornim šokovima. Proteklih je godina visoka inflacija znatno utjecala na kupovnu moć proračuna EU-a¹⁸. To je dovelo do smanjenja proračunskih sredstava za regionalna tijela, poljoprivrednike i istraživače. Komisija za sljedeći dugoročni proračun predlaže da se gornje granice i dalje određuju na temelju fiksnog deflatora od 2 % kad je inflacija u EU-u između 1 % i 3 %. Kad je stvarna stopa inflacije ispod 1 % ili iznad 3 %, prilagodba će se temeljiti na stvarnoj stopi inflacije, što će zaštititi uspješnost proračuna od neopravdanih utjecaja.

Dok fleksibilnost omogućuje prilagodbu promjenjivim okolnostima, predvidljivost je potrebna za financijsko planiranje korisnika i država članica. Nekoliko obilježja Komisijinih prijedloga unaprijedit će predvidljivost u sljedećem dugoročnom proračunu, počevši od smanjenja broja i racionalizacije instrumenata iznad gornjih granica. Otplata za instrument NextGenerationEU bit će predvidljivija nego u tekućem razdoblju jer neće biti novih neto izdanja obveznica. Preostala nestabilnost zbog operacija refinanciranja bit će u cijelosti pokrivena fiksnom godišnjom omotnicom za otplatu za instrument NextGenerationEU, što će pokriti i kamate i glavnice.

4. JEDNOSTAVNIJI I UČINKOVITIJI PRORAČUN EU-a

Proračun EU-a sastavljen je imajući prije svega na umu krajnje primatelje. Jednostavnija i usklađena pravila i procesi za pristup financijskim sredstvima EU-a smanjuju opterećenje za primatelje i korisnike sredstava EU-a, osobito za mala poduzeća. Zahvaljujući jednostavnijim pravilima i mehanizmima revizije nositelji projekata moći će se fokusirati na ostvarenje rezultata.

Korisnicima će biti olakšan pristup sredstvima EU-a. Na jednom će se portalu objediniti informacije o mogućnostima financiranja, na kojem će nositelji projekata EU-a moći putem jedinstvenog pristupnika jednostavnije doći do informacija, što se temelji na iskustvima portala za financiranje i natječaje i portala STEP. Usluge savjetodavne i poslovne podrške bit će jednostavnije. To će smanjiti vrijeme potrebno da se pronađu relevantne informacije o mogućnostima financiranja.

Sljedeći financijski okvir imat će jednostavniju strukturu s manje programa i manje administrativnog opterećenja. To smanjuje preklapanja, povećava sinergije, ekonomiju razmjera i razumijevanje proračuna za građane i dionike. Osim toga, stabilni regulatorni

¹⁸ To je istaknuo Europski revizorski sud u svojem [Godišnjem izvješću za 2022. o izvršenju proračuna EU-a za financijsku godinu 2022. i o aktivnostima koje se financiraju iz 9., 10. i 11. europskog razvojnog fonda \(ERF\) za financijsku godinu 2022.](#)

okviri pod podijeljenim, izravnim i neizravnim upravljanjem smanjuju administrativno opterećenje. S nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima ostvarit ćemo znatno smanjenje broja programskih dokumenata u odnosu na trenutne brojne planove i programe rada u okviru brojnih fondova i smanjiti opterećenje za nacionalne i regionalne uprave.

Novi dugoročni proračun EU-a će se radi povećanja učinka uvelike oslanjati na financiranje na temelju rezultata. Tako će se fokus usmjeriti na ono što je bitno: osigurati poželjne rezultate ulaganja. Financiranjem na temelju rezultata, pri čemu se financijska sredstva mogu isplatiti za dovršenje prijelaznih koraka, osigurat će se brži dotok financijskih sredstava EU-a u realno gospodarstvo. Intenzivnija primjena pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova i financiranja koje nije povezano s troškovima znatno će smanjiti izvještajne obveze primatelja sredstava jer će fokus umjesto na troškovima biti na provjerama i kontrolama rezultata projekata.

Šira primjena financijskih instrumenata i proračunskih jamstava povećat će učinak poluge i omogućiti veći utjecaj proračuna EU-a na smanjenje rizika privatnih ulaganja i oslobađanje financijskih sredstava institucionalnih ulagatelja. Ulaganja privatnih partnera i privatnog sektora sve su relevantnija za brojne politike i programe. Zato će proračunska jamstva, financijski instrumenti i operacije mješovitog financiranja (kombinacija povratne potpore i komponente bespovratnih sredstava) postati sastavni dio paketa instrumenata za financiranje proizvoda kao što su poduzetničko zaduživanje, zajmovi i vlasnička ulaganja.

Povećana primjena financijskih instrumenata i proračunskih jamstava bit će popraćena jednostavnijim upravljanjem. Usklađen skup tehničkih pravila za unutarnje i vanjske programe promicat će koherentnost proračuna i smanjiti administrativno opterećenje za provedbene partnere. Jedno proračunsko jamstvo za unutarnje politike uspostaviti će se u okviru Europskog fonda za konkurentnost, ali će biti dostupno i za druge programe. Bit će popraćeno zasebnim jamstvom za vanjske politike koje će se uspostaviti u okviru Globalne Europe. Otvorena struktura, koja omogućuje suradnju s brojnim međunarodnim financijskim institucijama, kao što su Europska investicijska banka, Europska banka za obnovu i razvoj, nacionalne razvojne banke i institucije za financiranje razvoja, i dalje će biti ključno obilježje dugoročnog proračuna EU-a.

Učinak sljedećeg dugoročnog proračuna EU-a dodatno će se povećati davanjem zajmova državama članicama na temelju politika, a u okviru Globalne Europe trećim zemljama, što će dodatno povećati učinak financijske strukture EU-a. To će povećati učinak proračuna EU-a jer će omogućiti dodatna financijska sredstva za potporu ostvarenju ciljeva politika EU-a zaduživanjem radi kreditiranja, odgovarajući na izazove u određenoj zemlji. Takva dodatna potpora bit će dostupna državama članicama pri izradi njihova početnog plana, kako bi im se omogućilo da dobiju sredstva primjerena svojim potrebama i ambicijama.

Bolja usklađenost EU-ovih i nacionalnih investicijskih prioriteta povećat će učinak i djelotvornost financiranja. Budući nacionalni i regionalni partnerski planovi olakšat će EU-u, državama članicama i regijama usklađenje investicijskih i reformskih prioriteta. Ta će partnerstva kombinirati financijska sredstva EU-a i nacionalno sufinanciranje za financiranje inicijativa koje su bitne za prioritete EU-a, a odgovaraju na lokalne potrebe.

Poboljšani okvir uspješnosti olakšat će ostvarenje prioriteta politika EU-a i povećati transparentnost. Osigurat će dosljednost primjene horizontalnih prioriteta u cijelom proračunu EU-a, među ostalim za klimatsku politiku i bioraznolikost, načelo nenanošenja bitne štete, socijalne politike i rodnu ravnopravnost.

Ukupni cilj potrošnje za klimatsku politiku i zaštitu okoliša od barem 35 % ukupnog iznosa proračunskih sredstava pomoći će da se potpora usmjeri na ciljeve europskog zelenog plana. Okvir uspješnosti sadržavat će jedinstven i proporcionalan skup pravila za provedbu načela nenanošenja bitne štete u programima EU-a.

Taj će okvir uspješnosti značiti veliko pojednostavnjenje, smanjit će administrativno opterećenje povezano s praćenjem i izvješćivanjem. Za sve relevantne programe primjenjivat će se jedinstven sustav za praćenje rashoda i uspješnosti, što će omogućiti detaljan pregled dodijeljenih financijskih sredstava EU-a i njihovih rezultata. Taj okvir zamjenjuje više od 5000 pokazatelja racionaliziranim skupom od oko 900 pokazatelja ostvarenja i rezultata, objedinjuje 32 programska izvješća u jedno godišnje izvješće o upravljanju i uspješnosti i spaja više od 30 internetskih portala s informacijama o proračunu u jednu pristupačnu kontaktnu točku („jedinstveni pristupnik”), čime smanjuje opterećenje za korisnike i javnosti olakšava pristup informacijama o proračunu. U skladu s preporukama Europskog revizorskog suda, taj će sustav omogućiti dosljednu provjeru djelotvornosti i učinkovitosti proračuna EU-a¹⁹.

5. VLADAVINA PRAVA, TEMELJNA PRAVA I ZAŠTITA FINACIJSKIH INTERESA UNIJE

Poštovanje vladavine prava ključno je za dodjelu sredstava iz svih fondova. Bitno je da potrošnja EU-a ima snažne mjere za zaštitu vladavine prava kako bi se zajamčila zaštita financijskih interesa EU-a. Iskustvo s aktualnim instrumentima za financiranje istodobno pokazuje da financijska potpora EU-a za ulaganja i reforme kojima se jača vladavina prava može donijeti stvarnu dodanu vrijednost. Nacionalni i regionalni partnerski planovi osigurat će čvrstu vezu između preporuka iz izvješća o vladavini prava i financijske potpore za ciljane reforme i mjere kojima se povećavaju kapaciteti institucija i civilnog društva za poštovanje vladavine prava. Financijska potpora za reforme u području vladavine prava u kombinaciji s primjenom zaštitnih mjera i režima uvjetovanosti osigurat će zaštitu proračuna EU-a i korištenje proračunskih sredstava za ostvarenje rezultata u Uniji čiji su temelj demokracija, vladavina prava i temeljna prava.

Nacionalni i regionalni partnerski planovi sadržavat će uvjet da države članice poštuju načela vladavine prava i Povelje o temeljnim pravima. To će u skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama i obilježjima mehanizma za oporavak i otpornost omogućiti dotok novčanih sredstava kad su ispunjeni bitni uvjeti poštovanja načela vladavine prava i Povelje o temeljnim pravima. U sljedećem financijskom okviru bi trebala postojati, kao što danas postoji u instrumentu NextGenerationEU, mogućnost blokade plaćanja u slučaju sistemskih nedostataka u području vladavine prava, na primjer suspenzijom financiranja za obrazovne ustanove ako se utvrdi problem s temeljnim pravom u smislu akademske slobode.

Proračun EU-a pružat će potporu i za reforme kojima se jača vladavina prava u državama članicama, u skladu s preporukama iz godišnjeg izvješća o vladavini prava. Bit će to pozitivan poticaj svim državama članicama za jačanje njihova kapaciteta za poštovanje vladavine prava očuvanjem i daljnjim razvojem otvorenih, demokratskih i uključivih društava

¹⁹ Pregled Europskog revizorskog suda br. 04/2023 *Opportunities for the post-2027 Multiannual Financial Framework*.

u kojima se štite prava i jednakost, promicanjem i poštovanjem vladavine prava jačanjem pravosudnih sustava, okvira za borbu protiv korupcije, pluralizma medija i djelotvornih sustava provjere i ravnoteže te jačanjem učinkovitosti javne uprave i institucionalnih kapaciteta.

Financijska uredba osigurava zaštitu financijskih interesa Unije i države članice obvezuje da osiguraju usklađenost s **Poveljom o temeljnim pravima** i poštuju vrijednosti Unije sadržane u članku 2. UEU-a relevantne za izvršenje proračuna. Osim toga, **Uredba o uvjetovanosti**, koja nije vremenski ograničena, i dalje će biti zaštita proračuna EU-a od povrede načela vladavine prava. Bit će to naša zadnja linija obrane i primjenjivat će se na sve programe.

Povećat će se transparentnost za korisnike proračuna EU-a. Od 2028. će se informacije o primateljima sredstava iz proračuna EU-a početi objavljivati u centraliziranoj bazi podataka na internetskim stranicama Komisije. Osim toga, Komisija je spremna ispitati nove procese ili mjere za detaljnu dubinsku analizu korisnika financijskih sredstava EU-a u smislu sigurnosnih rizika i neusklađenosti s vrijednostima EU-a. U skladu s Financijskom uredbom kako je izmijenjena 2024., osuda za poticanje na diskriminaciju, mržnju ili nasilje nova je osnova za isključenje iz financiranja sredstvima EU-a koja će se temeljito primjenjivati. Sustav ranog otkrivanja i isključenja, koji štiti proračun EU-a od prijevара i nepravilnosti, proširit će se na financijska sredstva koja se izvršavaju u okviru podijeljenog upravljanja.

Proračun EU-a mora se oslanjati na pouzdanu strategiju revizije i kontrole, što uključuje blisku suradnju Komisije i Europskog revizorskog suda, kako bi se osiguralo da se financijska sredstva EU-a troše u skladu s primjenjivim pravilima. Kad je riječ o nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima, Komisija će se oslanjati na kontrole koje provode države članice i dopunjavat će ih svojim kontrolama, s fokusom na sustavima koje uvedu države članice kako bi se osigurala stroga zaštita financijskih interesa EU-a. Provodit će i kombinirane *ex ante* i *ex post* kontrole zakonitosti i pravilnosti plaćanja, tj. zadovoljavajućeg ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, počevši s analizom planova koje dostave države članice, zatim će uslijediti kontrole dostavljenih zahtjeva za plaćanje i na kraju *ex post* revizije.

Aktualno preispitivanje strukture za borbu protiv prijevара osigurat će da svi uključeni akteri, među kojima su OLAF, Ured europskog javnog tužitelja i Europol, bliže surađuju u borbi protiv nepravilnosti, prijevара i korupcije koje utječu na proračun EU-a. To detaljno preispitivanje u kojem sudjeluju svi relevantni akteri iz EU-ove strukture za borbu protiv prijevара rezultirat će povećanjem sinergija i učinkovitosti kako bi se izbjeglo udvostručavanje posla u svakoj fazi antikorupcijskog ciklusa: sprečavanje, otkrivanje, istražne radnje, ispravljanje prijevара i povrat predmetnih iznosa, uključujući iznose za proračun EU-a.

6. AMBICIOZAN PRORAČUN EU-a KOJI SE FINANCIRA MODERNIM PRIHODIMA

Financijska snaga proračuna EU-a mora biti razmjerna ambicijama Unije. Razmjer unutarnjih izazova kojima je Unija izložena, rastuća geopolitička neizvjesnost i sve intenzivnija konkurencija pokazuju da EU mora dobiti proračun dostatnih razmjera koji može stvarno utjecati na sva prioritarna područja navedena u ovoj Komunikaciji. To je nužno i zbog obveze otplate duga za instrument NextGenerationEU počevši od 2028.

Komisija predlaže dugoročni proračun EU-a od 1,98 bilijuna EUR, odnosno 1,26% BND-a EU-a. Rashodovna i prihodovna strana proračuna dvije su strane iste medalje. Jedinstvena kombinacija hitnih izazova i strogih financijskih ograničenja istodobno je i jedinstvena prilika za hitno potrebnu modernizaciju rashodovne i prihodovne strane proračuna.

Nova vlastita sredstva ključna su za potporu ambicioznijem višegodišnjem financijskom okviru koji učinkovito odgovara na strateške prioritete Unije i omogućuje otplatu duga za instrument NextGenerationEU. Unija treba zajednički financijski napor koji se ne može postići samo nacionalnim doprinosima. Uvođenjem novih vlastitih sredstava smanjit će se opterećenje za države članice i osigurati održivo financiranje zajedničkih politika EU-a, uz općenito stabilne nacionalne doprinose. Proračun EU-a omogućuje europsku dodanu vrijednost za sve, što je i razlog za zajedničko financiranje zajedničkih prioriteta.

Zato Komisija u okviru prijedloga novog dugoročnog proračuna predlaže i novu odluku o vlastitim sredstvima. To je prijedlog modernizacije i diversifikacije izvora prihoda za proračun EU-a. Komisija istodobno predlaže povećanje gornje granice vlastitih sredstava za plaćanja na 1,75 % bruto nacionalnog dohotka EU-27 kako bi se odgovorilo na veće potrebe za financiranjem i osiguralo dovoljno prostora da Unija neovisno o okolnostima može ispuniti svoje financijske obveze.

U Međuinstitucijskom sporazumu iznesen je plan za pregovore o novim vlastitim sredstvima nakon 2020. No, ti su pregovori zaustavljeni. Kako bi ih nanovo potaknula, Komisija je izvršila pregled cijele prihodovne strane proračuna EU-a. To uključuje uvođenje novih kategorija vlastitih sredstava i prijedlog ciljanih prilagodbi postojećih vlastitih sredstava. Financiranje proračuna EU-a može se ojačati i uvođenjem drugih izvora prihoda. Predloženi paket u skladu je s političkim prioritetima EU-a, temelji se na postojećem zakonodavstvu ili samoj odluci o vlastitim sredstvima, i može se provesti uz razumno administrativno opterećenje.

Nova vlastita sredstva za financiranje prioriteta EU-a

Vlastita sredstva koja se temelje na sustavu za trgovanje emisijama blisko su povezana s klimatskim ciljevima Unije i imaju znatan prihodovni potencijal. Moguća vlastita sredstva iz sustava za trgovanje emisijama imaju jedinstvenu prednost u smislu trenutne dostupnosti i dostatnog razmjera. Iako 30 % prihoda odlazi u proračun EU-a, većina prihoda od dražbovne prodaje emisijskih jedinica i dalje bi doticala u nacionalne proračune.

Vlastita sredstva iz mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama mogu se smatrati „vanjskom dimenzijom” sustava za trgovanje emisijama pa su stoga s time povezana vlastita sredstva i dalje sastavni element paketa. Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama osigurava da se na uvoz u EU primjenjuje cijena ugljika jednaka onoj za proizvodnju iste te robe u EU-u.

Nova vlastita sredstva koja se temelje na količini neskupljenog e-otpada pozitivno bi utjecala na okoliš i doprinijela bi strateškoj autonomiji EU-a u području kritičnih sirovina. Otpadna električna i elektronička oprema ili e-otpad jedan je od najbrže rastućih tokova otpada. Budući da e-otpad sadržava važne kritične sirovine, recikliranje i ponovna uporaba bitni su za smanjenje ovisnosti o inozemnim dobavljačima. Unatoč zamjetnom napretku u recikliranju, stopa prikupljanja i dalje je znatno ispod ciljnih vrijednosti Unije.

Uvođenje nacionalnog doprinosa na temelju neskupljenog otpada koji države članice prijave potaknulo bi smanjenje otpada i njegovo odvojeno skupljanje.

U okviru predloženih korporacijskih sredstava za Europu poduzeća bi doprinijela financiranju proračuna EU-a. Više programa koji se financiraju sredstvima EU-a pruža potporu poduzećima za modernizaciju, inovacije i ekspanziju. Novi dugoročni proračun EU-a dugoročnim će ulaganjima potaknuti konkurentnost i gospodarski rast te unaprijediti poslovno okruženje, osobito u okviru Europskog fonda za konkurentnost. Vlastita sredstva se u načelu ne primjenjuju na MSP-ove.

Vlastita sredstva od trošarina na duhan i duhanske proizvode doprinijela bi ostvarenju ciljeva EU-ove zdravstvene politike, a istodobno bi se ostvarili prihodi na proračun EU-a. Različiti sustavi oporezivanja u Uniji nepovoljno utječu na politike država članica za odvratanje od potrošnje duhana i duhanskih proizvoda kroz oporezivanje. Prijedlog vlastitih sredstava koja se temelje na trošarinama na duhan i duhanske proizvode dopunjuje sljedeću preinaku direktive o trošarinama na duhan i duhanske proizvode, čiji je cilj prilagoditi minimalne trošarine u EU-u i određene kategorije tradicionalnih duhanskih proizvoda te tako osigurati jednake uvjete na jedinstvenom tržištu.

Prilagodbe postojećih vlastitih sredstava

Predlažu se ciljane prilagodbe postojećih vlastitih sredstava kako bi se očuvala prihodovna osnovica proračuna EU-a. Tradicionalna vlastita sredstva, uglavnom carine, prikupljaju države članice u ime Unije. Nadalje se predlaže povećanje pozivne stope za vlastita sredstva koja se temelje na količini nerekiciranog plastičnog ambalažnog otpada, koja je zbog inflacijskih kretanja uvedena na početku aktualnog financijskog okvira.

Ostali prihodi

Proračun EU-a može se financirati i iz drugih prihoda. Drugi prihodi dopunjuju vlastita sredstva. Uplaćuju se izravno u proračun EU-a, čime se smanjuje pritisak na nacionalne doprinose država članica. Dodatni drugi prihodi mogu se ostvariti, na primjer, povećanjem razine postojeće naknade za ETIAS radi usklađenja s drugim jurisdikcijama. Komisija će nastaviti raditi na uvođenju novih naknada koje se odnose na politike Unije.

7. ZAKLJUČAK

Pregovori o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2028. – 2034 prilika su da Unija pokaže jedinstvo i da joj se omoguće sredstva za ispunjenje ciljeva njezinih zajedničkih ambicija.

Komisija predlaže ambiciozan, fleksibilan dugoročni proračun EU-a okrenut prema budućnosti. Zasniva se na prednostima i temeljnim načelima aktualnog okvira, ali je jednostavniji, fleksibilniji i učinkovitiji. Postupne promjene neće biti dovoljne za rješavanje složene proračunske jednadžbe jer su očekivanja velika, a Unija treba na njih odgovoriti te istodobno ispuniti svoje financijske obveze za instrument NextGenerationEU. To znači da stvari treba postaviti drugačije i da svaki euro treba iskoristiti za napredak Europe.

Pouzdanost upravljanje, transparentnost i snažan politički nadzor ugrađeni su u svaki dio ovih prijedloga. Komisija će blisko surađivati s Europskim parlamentom i Vijećem kako bi se postigao ambiciozan, uravnotežen i pravovremen sporazum o sljedećem višegodišnjem

financijskom okviru i sektorskim programima. Europski parlament i Vijeće će kao proračunsko tijelo usmjeravati dugoročni proračun i osiguravati da za svojeg trajanja ostane potpuno usklađen s našim zajedničkim prioritetima.

Neovisnija Europa mora biti spremna uzeti svoju sudbinu u svoje ruke. Unija se u obrani svojih interesa i vrijednosti ne može oslanjati samo na druge. To znači da trebamo iskoristiti sve dostupne alate za provedbu našeg zajedničkog programa i pretvoriti ambicije u stvarnost. Proračun EU-a može svojom snagom osloboditi ulaganja i reforme koji su ključni za budući prosperitet Unije, koheziju, sigurnost i održivost.

Vrijeme je da to zajedničkim radom i ostvarimo.

Prilog Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. – Tablice

VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR 2028. – 2034. (U OBVEZAMA)

Nominalni iznosi u tekućim cijenama, u milijunima EUR	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Ukupno 2028. – 2034
Ekonomski, socijalni i teritorijalni kohezija, poljoprivreda, ruralni i pomorski prosperitet i sigurnost	163.088	160.860	158.053	155.565	152.274	140.140	132.240	1.062.220
Nacionalni i regionalni partnerski planovi, od čega:	135.571	133.134	130.130	127.411	123.879	111.535	103.415	865.075
Potpora dohotku u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) i ribarstvo	42.003	41.994	41.985	41.976	41.965	41.908	41.870	293.701
Migracije i upravljanje granicama	5.847	5.633	5.407	5.170	4.922	3.945	3.291	34.215
Ekonomski, teritorijalni i socijalna kohezija, uključujući ribarstvo, ruralne zajednice i turizam	75.768	73.334	70.769	68.074	65.240	53.715	46.065	452.965
p.m. Socijalni fond za klimatsku politiku	10.500	10.300	10.100	9.800	9.400	-	-	50.100
Interreg	-	1.753	1.782	1.810	1.840	1.524	1.555	10.264
Instrument EU-a – Djelovanja Unije	10.512	8.951	8.690	8.852	8.353	8.853	9.012	63.223
Sigurnosna mreža za jedinstvo / pričuva za poljoprivredu	900	900	900	900	901	900	900	6.301
Fond solidarnosti EU-a	2.706	2.760	2.815	2.872	2.929	2.988	3.047	20.117
Tematski instrumenti HOME	3.401	3.469	3.539	3.609	3.682	3.755	3.830	25.285
Drugo (gradovi, zapošljavanje i socijalne inovacije...)	3.505	1.822	1.436	1.471	841	1.210	1.235	11.520
Instrument EU-a – Rezerva	1.172	1.195	1.219	1.243	1.268	1.294	1.319	8.710
Potpora turskoj zajednici na Cipru	58	63	61	62	64	64	66	438
Decentralizirane agencije, od čega:	2.677	2.866	3.048	3.261	3.483	3.676	3.877	22.888
Frontex	1.309	1.421	1.561	1.694	1.827	1.963	2.113	11.888
Europol	320	361	395	430	464	498	531	2.999
Otplata za NGEU	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	168.000
Razlika do gornje granice	782	798	814	831	847	864	881	5.817
Konkurentnost, prosperitet i sigurnost	66.875	81.300	83.176	87.312	88.611	90.706	91.614	589.594
Europski fond za konkurentnost	42.703	56.663	58.374	70.978	72.286	74.158	75.346	450.508
Europski fond za konkurentnost (isključujući Inovacijski fond)	42.653	56.613	58.324	61.925	62.343	63.498	63.945	409.301
Obzor Europa	16.243	25.183	26.265	26.891	26.607	27.048	26.765	175.002
Čista tranzicija i industrijska dekarbonizacija	3.004	3.566	3.636	12.971	13.940	14.737	15.560	67.416
Komponenta VFO-a p.m. Inovacijski fond	2.954	3.516	3.586	3.919	3.997	4.077	4.159	26.210
Otpornost i sigurnost, obrambena industrija i svemir	50	50	50	9.052	9.943	10.660	11.401	41.206
Vodstvo u digitalnom sektoru	14.733	17.534	17.884	19.544	19.935	20.334	20.741	130.704
Zdravstvo, biotehnologija, poljoprivreda i biogospodarstvo	6.176	7.350	7.497	8.194	8.358	8.525	8.695	54.793
Minimalni iznos Instrumenta ECF InvestEU i savjetodavne usluge, okvirni doprinos programskih dijelova (dio ukupnog ECF-a)	2.547	3.031	3.092	3.378	3.446	3.515	3.585	22.593
Erasmus+	1.143	1.643	1.642	1.643	1.643	1.643	1.643	11.000
Instrument za povezivanje Europe	5.261	5.440	5.625	5.819	6.019	6.224	6.439	40.827
Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Promet, od čega:	10.906	11.290	11.342	11.569	11.982	12.045	12.294	81.428
Vojna mobilnost	7.124	7.354	7.246	7.308	7.550	7.434	7.499	51.515
Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Energetika	2.842	2.899	2.609	2.483	2.533	2.214	2.071	17.651
Mehanizam Unije za civilnu zaštitu + (UCPM+)	3.782	3.936	4.096	4.261	4.432	4.610	4.795	29.912
AgoraEU	1.316	1.437	1.477	1.535	1.569	1.644	1.697	10.675
Kreativna Europa – Kultura	1.099	1.139	1.180	1.223	1.268	1.313	1.360	8.582
Media+	230	238	247	256	265	275	285	1.796
Demokracija, građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti	409	424	439	455	472	489	506	3.194
Program jedinstvenog tržišta	460	477	494	512	531	550	569	3.593
Program Euratoma za istraživanje i osposobljavanje, od čega:	833	916	860	885	904	915	925	6.238
Doprinos ITER-u	1.599	1.434	1.287	1.143	1.219	1.653	1.459	9.794
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	946	848	762	676	721	978	863	5.794
Zaštita eura od krivotvorenja (program „Periklo V”)	-	-	-	-	-	-	-	-
Razgradnja nuklearnih postrojenja (Litva)	1	1	1	1	1	1	1	7
Nuklearna sigurnost, suradnja i razgradnja nuklearnih postrojenja	91	124	87	84	94	94	104	678
Pravosuđe	135	103	121	128	144	158	177	966
Decentralizirane agencije	101	105	109	114	118	123	128	798
Drugo (ostala djelovanja, ovlasti)	1.271	1.319	1.354	1.397	1.441	1.486	1.530	9.798
Razlika do gornje granice	699	273	277	302	306	320	316	2.493
Globalna Europa	24.555	25.127	25.578	30.603	35.761	36.442	37.137	215.203
Instrument Globalna Europa (*)	22.787	23.243	23.708	28.448	33.369	34.037	34.717	200.309
Proširenje, istočno susjedstvo i ostatak Europe	4.843	4.940	5.039	6.046	7.093	7.235	7.380	42.576
Supsaharska Afrika	6.795	6.931	7.069	8.482	9.950	10.149	10.352	59.728
Azija i Pacifik	1.900	1.938	1.976	2.372	2.782	2.838	2.895	16.701
Amerike i Karibi	1.024	1.045	1.065	1.278	1.499	1.529	1.560	9.000
Bliski istok, sjeverna Afrika i Zaljev	4.835	4.932	5.030	6.036	7.080	7.222	7.367	42.502
Svjetska politika	1.706	1.741	1.775	2.131	2.498	2.548	2.599	14.998
Rezerva	1.684	1.718	1.752	2.103	2.467	2.517	2.567	14.808
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	443	454	467	483	494	507	521	3.369
Prekomorske zemlje i područja (PZP) (uključujući Grenland)	94	144	147	199	153	156	106	999
Drugo (ostala djelovanja, ovlasti)	310	344	297	325	404	376	400	2.456
Razlika do gornje granice	920	942	958	1.147	1.340	1.366	1.392	8.065
Administracija	14.945	15.584	16.281	16.870	17.466	18.062	18.669	117.877
Ukupna razlika do gornje granice	2.714	1.196	1.229	1.463	1.663	2.051	2.074	12.390
UKUPNO	269.463	282.871	283.088	290.350	294.112	285.350	279.660	1.984.894
U % BND-a (EU-27)	1,31%	1,33%	1,29%	1,29%	1,27%	1,19%	1,13%	1,26%

Iznad gornjih granica, od čega:

Instrument fleksibilnosti	2.122	2.165	2.208	2.252	2.297	2.343	2.390	15.777
Ukrajina	14.286	14.286	14.286	14.286	14.286	14.286	14.286	100.002
Catalyst Europe (zajmovi na temelju politika za planove za oporavak i otpornost)	-	-	-	-	-	-	-	(150 mlrd.)
Krizni mehanizam	-	-	-	-	-	-	-	(0,25 % BND-a – 395 mlrd.)
Izvan VFO-a	4.357	4.357	4.357	4.357	4.357	4.357	4.357	30.499

VIŠEGODIŠNJI FINACIJSKI OKVIR 2028. – 2034. (U OBVEZAMA)

Nominalni iznosi u cijenama iz 2025., u milijunima EUR	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Ukupno 2028. – 2034
Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda, ruralni i pomorski prosperitet i sigurnost	153.681	148.610	143.153	138.137	132.563	119.607	110.652	946.404
Nacionalni i regionalni partnerski planovi, od čega:	127.751	122.995	117.863	113.137	107.844	95.194	86.533	771.317
<i>Potpora dohotku u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) i ribarstvo</i>	39.580	38.796	38.027	37.274	36.533	35.768	35.035	261.013
<i>Migracije i upravljanje granicama</i>	5.510	5.204	4.897	4.591	4.285	3.367	2.754	30.608
<i>Ekonomska, teritorijalna i socijalna kohezija, uključujući ribarstvo, ruralne zajednice i turizam</i>	71.398	67.749	64.097	60.447	56.796	45.845	38.545	404.877
<i>p.m. Socijalni fond za klimatsku politiku</i>	9.894	9.516	9.148	8.702	8.183	-	-	45.443
<i>Interreg</i>	-	1.620	1.614	1.607	1.601	1.301	1.301	9.044
<i>Instrument EU-a – Djelovanja Unije</i>	9.906	8.269	7.870	7.861	7.272	7.556	7.541	56.275
<i>Sigurnosna mreža za jedinstvo / pričuva za poljoprivredu</i>	848	831	815	799	784	768	753	5.598
<i>Fond solidarnosti EU-a</i>	2.550	2.550	2.550	2.550	2.550	2.550	2.550	17.850
<i>Tematski instrumenti HOME</i>	3.205	3.205	3.205	3.205	3.205	3.205	3.205	22.435
<i>Drugo (gradovi, zapošljavanje i socijalne inovacije...)</i>	3.303	1.683	1.300	1.307	733	1.033	1.033	10.392
<i>Instrument EU-a – Rezerva</i>	1.104	1.104	1.104	1.104	1.104	1.104	1.104	7.728
<i>Potpora turskoj zajednici na Cipru</i>	55	58	55	55	56	55	55	389
Decentralizirane agencije, od čega:	2.522	2.648	2.761	2.896	3.032	3.137	3.244	20.240
<i>Frontex</i>	1.233	1.313	1.414	1.504	1.591	1.675	1.768	10.498
<i>Europol</i>	302	333	358	382	404	425	444	2.649
Otplata za NGEU	22.616	22.172	21.738	21.311	20.893	20.484	20.082	149.296
Razlika do gornje granice	737	737	738	738	737	738	737	5.161
Konkurentnost, prosperitet i sigurnost	63.017	75.108	75.335	77.530	77.141	77.416	76.658	522.205
Europski fond za konkurentnost	40.240	52.348	52.871	63.026	62.929	63.293	63.046	397.753
Europski fond za konkurentnost (isključujući inovacijski fond)	40.193	52.302	52.826	62.988	62.881	63.246	63.000	397.753
<i>Obzor Europa</i>	15.306	23.265	23.789	23.878	23.163	23.085	22.396	154.882
<i>Čista tranzicija i industrijska dekarbonizacija</i>	2.831	3.294	3.293	11.518	12.136	12.578	13.020	58.670
<i>Komponenta VFO-a</i>	2.784	3.248	3.248	3.480	3.480	3.480	3.480	23.200
<i>p.m. Inovacijski fond</i>	47	46	45	8.038	8.656	9.098	9.540	35.470
<i>Otpornost i sigurnost, obrambena industrija i svemir</i>	13.883	16.198	16.198	17.355	17.355	17.355	17.355	115.699
<i>Vodstvo u digitalnom sektoru</i>	5.820	6.790	6.790	7.276	7.276	7.276	7.276	48.504
<i>Zdravstvo, biotehnologija, poljoprivreda i biogospodarstvo</i>	2.400	2.800	2.800	3.000	3.000	3.000	3.000	20.000
<i>Minimalni iznos Instrumenta ECF InvestEU i savjetodavne usluge, okvirni doprinos programskih dijelova (dio ukupnog ECF-a)</i>	1.077	1.518	1.488	1.459	1.430	1.402	1.375	9.749
Erasmus+	4.958	5.026	5.095	5.167	5.240	5.312	5.388	36.186
Instrument za povezivanje Europe	10.277	10.430	10.273	10.273	10.431	10.280	10.287	72.251
<i>Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Promet, od čega:</i>	6.713	6.794	6.563	6.489	6.573	6.345	6.275	45.752
<i>Vojna mobilnost</i>	2.678	2.678	2.363	2.205	2.205	1.890	1.733	15.752
<i>Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Energetika</i>	3.564	3.636	3.710	3.784	3.858	3.935	4.012	26.499
Mehanizam Unije za civilnu zaštitu + (UCPM+)	1.240	1.328	1.338	1.363	1.366	1.403	1.420	9.458
AgoraEU	1.036	1.052	1.069	1.086	1.104	1.121	1.138	7.606
<i>Kreativna Europa – Kultura</i>	217	220	224	227	231	235	238	1.592
<i>Media+</i>	385	391	398	404	411	417	423	2.830
<i>Demokracija, građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti</i>	434	440	447	455	462	469	476	3.184
Program jedinstvenog tržišta	785	846	779	786	787	781	774	5.538
Program Euratoma za istraživanje i osposobljavanje, od čega:	1.507	1.325	1.166	1.015	1.061	1.411	1.221	8.706
<i>Doprinos ITER-u</i>	892	784	690	600	628	835	722	5.150
Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)	-	-	-	-	-	-	-	-
Zaštita eura od krivotvorenja (program „Periklo V”)	1	1	1	1	1	1	1	7
Razgradnja nuklearnih postrojenja (Litva)	86	115	79	75	82	80	87	604
Nuklearna sigurnost, suradnja i razgradnja nuklearnih postrojenja	127	95	110	114	125	135	148	854
Pravosuđe	95	97	99	101	103	105	107	707
Decentralizirane agencije	1.198	1.219	1.226	1.240	1.254	1.268	1.280	8.687
Drugo (ostala djelovanja, ovlasti)	659	252	251	268	266	273	264	2.233
Razlika do gornje granice	855	1.020	1.023	1.053	1.048	1.051	1.037	7.085
Globalna Europa	23.138	23.213	23.166	27.174	31.132	31.103	31.074	190.000
Instrument Globalna Europa (*)	21.473	21.473	21.473	25.261	29.050	29.050	29.050	176.830
<i>Proširenje, istočno susjedstvo i ostatak Europe</i>	4.564	4.564	4.564	5.369	6.175	6.175	6.175	37.586
<i>Susjedstva Afrika</i>	6.403	6.403	6.403	7.532	8.662	8.662	8.662	52.727
<i>Azija i Pacifik</i>	1.790	1.790	1.790	2.106	2.422	2.422	2.422	14.742
<i>Sjeverna i Južna Amerika i Karibi</i>	965	965	965	1.135	1.305	1.305	1.305	7.945
<i>Bliski istok, sjeverna Afrika i Perzijski zaljev</i>	4.556	4.556	4.556	5.360	6.164	6.164	6.164	37.520
<i>Globalna pitanja</i>	1.608	1.608	1.608	1.892	2.175	2.175	2.175	13.241
<i>Rezerva</i>	1.587	1.587	1.587	1.867	2.148	2.148	2.148	13.072
Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)	417	419	423	429	430	433	436	2.987
Prekomorske zemlje i područja (PZP) (uključujući Grenland)	89	133	133	177	133	133	89	887
Drugo (ostala djelovanja, ovlasti)	292	318	269	289	352	321	335	2.176
Razlika do gornje granice	867	870	868	1.018	1.167	1.166	1.164	7.120
Administracija	14.083	14.397	14.746	14.980	15.205	15.415	15.621	104.447
Ukupna razlika do gornje granice	2.557	1.105	1.113	1.299	1.448	1.751	1.735	11.008
UKUPNO	253.919	261.328	256.400	257.822	256.041	243.541	234.005	1.763.056
U % BND-a (EU-27)	1,31%	1,33%	1,29%	1,29%	1,27%	1,19%	1,13%	1,26%

(*) 25 mlrd. EUR iz omotnice za 2028. – 2034. moglo bi doprinijeti humanitarnoj pomoći.

Iznad gornjih granica, od čega:								
Instrument fleksibilnosti	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	14.000
Ukrajina	13.462	13.198	12.939	12.685	12.437	12.193	11.954	88.867
Catalyst Europe (zajmovi na temelju politika za planove za oporavak i otpornost)								(150 mlrd. u tekućim cijenama)
Krizni mehanizam								(0,25 % BND-a – 350 mlrd.)
Izvan VFO-a								
Europski instrument mirovne pomoći	4.106	4.025	3.946	3.869	3.793	3.719	3.646	27.104